

ISSN : 3027-8511 (Print)

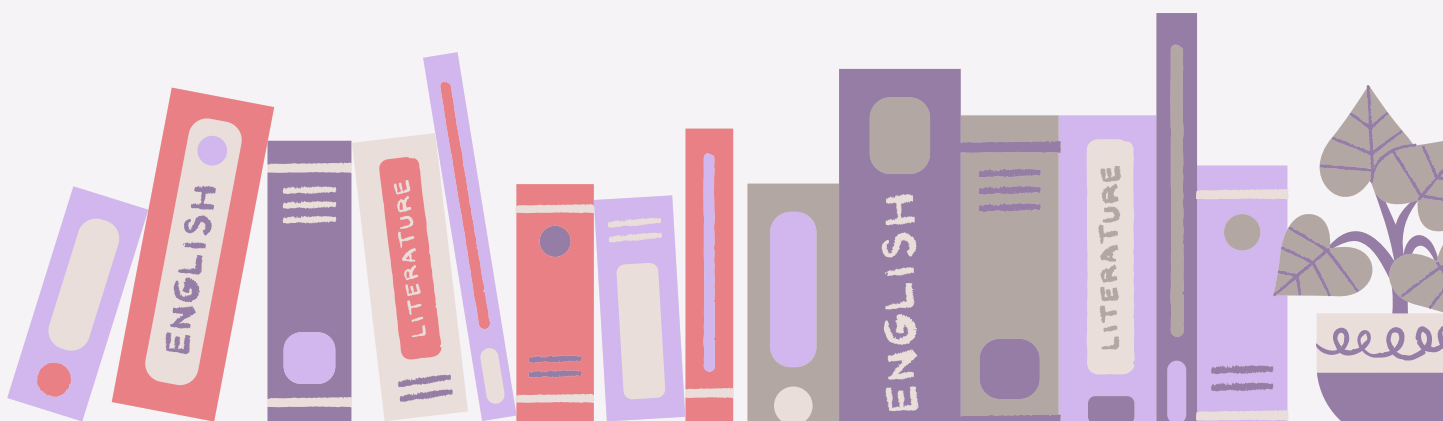
ISSN : 3027-8570 (Online)

วารสารวิชาการ EAIJ นวัตกรรมการบริหารการศึกษา

Journal of Academic for Educational Administration Innovation

ปีที่ 3 ฉบับที่ 4 ตุลาคม-ธันวาคม 2567

VOL.3 NO.4 OCTOBER- DECEMBER 2024

วารสารวิชาการนวัตกรรมการบริหารการศึกษา

นโยบายข้อมูลส่วนบุคคล

ข้อมูลส่วนบุคคล ชื่อและที่อยู่อีเมล ที่กรอกในเว็บไซต์วารสารวิชาการนวัตกรรมการบริหารการศึกษา จะใช้สำหรับวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในงานวารสารเท่านั้นและจะไม่เปิดเผยเพื่อวัตถุประสงค์ในกิจกรรมอื่น ๆ หรือให้กับบุคคลหรือหน่วยงานอื่นใดทราบ

วารสารวิชาการนวัตกรรมการบริหารการศึกษา

Journal of Academic for Education Administration Innovation

วัตถุประสงค์

วารสารวิชาการนวัตกรรมการบริหารการศึกษา จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแหล่งเผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการที่มีคุณภาพของนักศึกษาและคณาจารย์ของสถาบันอุดมศึกษาหรือหน่วยงานทางการศึกษา อื่นทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยเน้นด้านนวัตกรรมการบริหารการศึกษา ที่ครอบคลุมการศึกษาในระบบ การวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา นวัตกรรมหลักสูตรและการสอน นวัตกรรมการเรียนรู้ และเทคโนโลยี การศึกษา ทุกระดับ และทุกประเภทการศึกษา เช่น การศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา และการอุดมศึกษา ในลักษณะบทความวิชาการ บทความวิจัย และอื่น ๆ

ชื่อวารสาร

ภาษาไทย : วารสารวิชาการนวัตกรรมการบริหารการศึกษา

ภาษาอังกฤษ: Journal of Academic for Education Administration Innovation

Website: <https://so09.tci-thaijo.org/index.php/EAIJ/index>

ขอบเขต

วารสารวิชาการ การจัดการภาครัฐและเอกชน จะตีพิมพ์บทความที่เกี่ยวข้องกับด้านนวัตกรรมการบริหารการศึกษา ที่ครอบคลุมการศึกษาในระบบ การวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา นวัตกรรมหลักสูตร และการสอน นวัตกรรมการเรียนรู้ และเทคโนโลยีการศึกษา ทุกระดับ และทุกประเภทการศึกษา เช่น การศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา และการอุดมศึกษา

กำหนดพิมพ์

วารสารวิชาการ การจัดการภาครัฐและเอกชน ตีพิมพ์ปีละ 4 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 (มกราคม-มีนาคม)

ฉบับที่ 2 (เมษายน-มิถุนายน)

ฉบับที่ 3 (กรกฎาคม-กันยายน)

ฉบับที่ 4 (ตุลาคม-ธันวาคม)

บทความที่ตีพิมพ์ในวารสาร ได้รับการตรวจสอบทางด้านวิชาการ โดยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกตรงตามสาขา จำนวน 3 ท่าน แบบปกปิดสองทาง (double-blind) และบทความในวารสารฉบับนี้เป็นความรับผิดชอบของเจ้าของบทความซึ่งกองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย และการนำบทความในวารสารนี้ไปเผยแพร่สามารถกระทำได้ โดยระบุแหล่งอ้างอิงจากวารสารวิชาการนวัตกรรมการบริหารการศึกษา

เจ้าของ

ชมรมบริหารการศึกษา

สถานที่พิมพ์

สำนักพิมพ์ บัณฑิต์ ครีเอชั่น

40/315 หมู่ 11 ต.บางแม่นาง อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี

กองบรรณาธิการวารสารวิชาการนวัตกรรมการบริหารการศึกษา

1. ศาสตราจารย์ ดร.ปรัชญนันท์ นิลสุข (เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
2. รองศาสตราจารย์ ดร.จิณณวัตร ปะโคทั้ง (บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีปทุม
3. รองศาสตราจารย์ ดร.วีระ ไชยศรีสุข (บริหารการศึกษา) นักวิชาการอิสระ
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เมธี พิกุลทอง (เทคโนโลยีสื่อสารเพื่อการศึกษา) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนา ดุสิตากร (เทคโนโลยีเทคนิคศึกษา) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเหนือ
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรชัย บุตรแก้ว (เทคโนโลยีมัลติมีเดียเพื่อการศึกษา) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตชิน จิตติสุขพงษ์ (เทคโนโลยีเทคนิคศึกษา) มหาวิทยาลัยสวนสุนันทา
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริรัตน์ ชำนาญรบ (เทคโนโลยีเทคนิคศึกษา) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
9. รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิทย์ ภาณุจारी มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
10. รองศาสตราจารย์ ดร.จิรศักดิ์ สุรงค์พิพรรณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
11. รองศาสตราจารย์ ดร.พิภพ วังเงิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
12. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยวัฒน์ ประสงค์สร้าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
13. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระวัฒน์ พัฒนกุลชัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
14. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิภควัชร ภูมิพงศ์คชศร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

บรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมพล มีชัย

ที่ตั้งสำนักงาน

อาคารอนุรักษ์พลังงานและปฏิบัติการนวัตกรรม ห้อง 602 ชั้น 6 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
รัตนโกสินทร์ เลขที่ 96 หมู่ 3 ถนนพุทธมณฑลสาย 5 ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม
73170 (คุณแพรวพรรณ พระพานะ, 061-023-5797)

บทบรรณาธิการ

วารสารวิชาการนวัตกรรมการบริหารการศึกษา (Journal of Academic for Education Administration Innovation) โดยชมรมบริหารการศึกษา นุชของการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วทางด้านเทคโนโลยีและสังคม การศึกษาถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยสร้างความเข้มแข็งให้กับสังคมและประเทศชาติ การบริหารการศึกษาในปัจจุบันจำเป็นต้องพัฒนาและปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเติบโตและมีทักษะที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตในอนาคต

วารสารวิชาการนวัตกรรมการบริหารการศึกษา ฉบับนี้มุ่งเน้นไปที่การนำเสนอแนวคิดและแนวทางใหม่ ๆ ในการบริหารการศึกษา ซึ่งได้รวบรวมบทความวิจัยที่มีคุณภาพจากนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญในหลายสาขา โดยเนื้อหาของบทความเหล่านี้ครอบคลุมถึงการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงาน การสร้างเสริมความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาและภาคอุตสาหกรรม ตลอดจนการประเมินผลและการปรับปรุงการบริหารการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

วารสารวิชาการนวัตกรรมการบริหารการศึกษาขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความสนใจและสนับสนุนการศึกษาวิจัยในด้านนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความต่าง ๆ ในวารสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์และเป็นแรงบันดาลใจในการพัฒนาการศึกษาต่อไป

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมพล มีชัย

บรรณาธิการ

สารบัญ

หน้า

บทความวิจัย

นโยบายส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ของรัฐบาลนางสาวแพทองธาร ชินวัตร 1

The Education and Learning Promotion Policy of the Government of Ms. Paetongtarn Shinawatra

เดชวัน ปัญญาวุฒิธรรม

Tachawan Panyawutthitham

การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัล ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 14

ประถมศึกษาประจำบวรศรีจันทร์เขต 1

The Use of Innovation and Information Technology for Educational Administration in The Digital age of
The Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 1

รัตติกาล แบนนวม

Rattikal Naebnuam

ประสิทธิภาพการใช้ระบบสารสนเทศของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา 23

สุพรรณบุรีเขต 1

Efficiency of personnel's information system used in school under Suphanburi Primary Education
Service Area Office 1

ธาวิณ เรืองวิเศษ

Thawin Rueangwisate

ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3 33

INFORMATION SYSTEM FOR THE ADMINISTRATION IN SUPHANBURI PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA
OFFICE 3

กนกวรรณ ภูมั่ง

Kanokwan Phukang

การพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 42

มัธยมศึกษาประจำบวรศรีจันทร์

Developing Innovative Thinking Skills of School Administrators in the Digital Age under the Prachuap
Khiri Khan Secondary Educational Service Area Office

สุภัทสร อินทร์แสง

Supassorn Insaeng

นโยบายส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ของรัฐบาลนางสาวแพทองธาร ชินวัตร
The Education and Learning Promotion Policy of the Government of
Ms. Paetongtarn Shinawatra

เตชวัน ปัญญาวิธาน

Tachawan Panyawutthitham

ฝ่ายนโยบายและยุทธศาสตร์นวัตกรรมการเรียนรู้, สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)

Knowledge Innovation Strategy and Policy Department,

Office of Knowledge Management and Development (Public Organization)

E-mail: tachawan@okmd.or.th

Received September 20, 2024; Revised November 27, 2024; Accepted December 07, 2024

บทคัดย่อ

บทความเรื่อง “นโยบายส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ของรัฐบาลนางสาวแพทองธาร ชินวัตร” มุ่งศึกษานโยบายด้านการศึกษาและการเรียนรู้ของรัฐบาลนางสาวแพทองธาร ชินวัตร เพื่อศึกษาประเด็นต่าง ๆ ในนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ และศึกษาภาพสะท้อนแนวคิดต่าง ๆ ที่ปรากฏในนโยบายการส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ของรัฐบาล โดยการศึกษาเอกสารจากคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา พบว่า รัฐบาลมีการกำหนดนโยบายตั้งแต่การพัฒนาทักษะในวัยเด็ก การจัดการเรียนแบบยืดหยุ่น การใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการศึกษาและการเรียนรู้ การสอนทักษะที่ใช้ประโยชน์ได้จริงในการสร้างรายได้ การลดภาระและความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงการศึกษา การส่งเสริมความร่วมมือในการจัดการศึกษา การแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนหลุดจากระบบการศึกษา การปฏิรูประบบอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา การส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะสนับสนุนนโยบายอำนาจละมุน (Soft Power) และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการวิจัยและนวัตกรรม การกำหนดมาตรการทางภาษามาสนับสนุนการศึกษา ตลอดจนการส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ฝึกอาชีพในกลุ่มผู้ด้อยโอกาส ซึ่งสะท้อนถึงแนวคิดการเรียนแบบยืดหยุ่น (Flexible Learning) ที่มุ่งให้เกิดการเรียนรู้เพื่อสร้างรายได้ (Learn to Earn) อันเป็นแนวทางการพัฒนาตามระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge-based Economy) รวมถึงยังสะท้อนถึงปรัชญาการศึกษาสองแนวทางใหญ่ ๆ ที่ต่อสู้ปะทะสังสรรค์กัน คือ ปรัชญาการศึกษาที่เน้นการพัฒนามนุษย์ และแนวคิดทางเศรษฐกิจที่นำมาประยุกต์ใช้กับการศึกษา ทั้งนี้ นโยบายของรัฐบาลมีเพียงข้อมูลเบื้องต้น แต่ไม่ได้สะท้อนให้เห็นมิติกระบวนการของนโยบาย

คำสำคัญ: การศึกษา; การเรียนรู้; นโยบาย; การวิเคราะห์นโยบาย; รัฐบาลนางสาวแพทองธาร ชินวัตร

Abstract

The article entitled “The Education and Learning Promotion Policy of the Government of Ms. Paetongtarn Shinawatra” aims to study the education and learning policies of the Government of Ms. Paetongtarn Shinawatra to study the issues in the policies related to the promotion of education and learning and to study the reflections of various ideas that appear in the government's education and learning promotion policies. By studying the documents from the policy statement of the Cabinet made to the Parliament. It was found that the government has formulated policies ranging from skill development in childhood, flexible learning management, The use of technology supports education and learning. Teaching practical skills to make money Reducing the burden and disparities in access to education Promoting Cooperation in Education Management Solving the problem of children and youth falling out of the education system Reform of the vocational and higher education system, promotion of learning to develop skills to support soft power policies, and development of research and innovation infrastructure. This reflects the concept of Flexible Learning, which aims to create learning to earn as a development approach based on the knowledge-based economy, as well as reflecting two major educational philosophies: an educational philosophy that focuses on human development and an economic concept that is applied to education that fights against each other. However, the government's policy only contains preliminary information, but it does not reflect the policy process dimension.

Keywords: Education; Learning; Policy; Policy Analysis; Government of Ms. Paetongtarn Shinawatra

บทนำ

“การศึกษา” (Education) และ “การเรียนรู้” (Learning) เป็นสิ่งที่มักถูกเข้าใจว่าเป็นเรื่องเดียวกัน แต่หากพิจารณาตามความหมายแล้ว ในภาษาอังกฤษคำว่า “Educate” (ศึกษา) หมายถึง การจัดหาเนื้อหาด้วยระเบียบแบบแผนที่ถูกกำหนดไว้ ส่วนคำว่า “Learn” (เรียนรู้) หมายถึง การได้มาซึ่งความรู้หรือทักษะ (Merriam-Webster Inc., 2024) ในขณะที่ในภาษาไทย พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ให้ความหมายของคำว่า “ศึกษา” หมายถึง การเล่าเรียน ฟังฟัง และอบรม ส่วนคำว่า “เรียนรู้” หมายถึง เข้าใจความหมายของสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยประสบการณ์ (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2554) ซึ่งจากความหมายข้างต้น จะเห็นได้ว่าคำทั้งสองคำมีความหมายที่แตกต่างกันอย่างชัดเจน กล่าวคือ การศึกษาเป็นสิ่งที่จัดเตรียมไว้และจะต้องเรียนตามระเบียบแบบแผน ส่วนการเรียนรู้เป็นสิ่งที่สามารถเรียนได้ตามความสนใจและเกิดขึ้นได้จากประสบการณ์ชีวิต ดังนั้น การศึกษาจึงเป็นการเรียนแบบที่ผู้เรียนเป็นฝ่ายรับผ่านการเรียนแบบมีหลักสูตรจัดให้ ส่วนการเรียนรู้เป็นการเรียนตามความอยากรู้ ขวนขวายเอาเอง มีส่วนร่วมในการเรียนและออกแบบการเรียนรู้ด้วยตัวเอง (นิรมล เสรีสกุล, อดิศักดิ์

กันทะเมืองลี และพรรณพร บุญแปง, 2564) ซึ่งในการศึกษาจะมี “นักเรียน” (Student) เป็นผู้ได้รับข้อมูลที่ถูกจัดมาให้ ส่วนในการเรียนรู้จะมี “ผู้เรียน” (Learner) เป็นผู้กระทำหลักในกระบวนการได้มาซึ่งความรู้นั้น (Thamonwan Kuaha, 2018) แต่ถึงอย่างไรก็ตาม แม้การศึกษาและการเรียนรู้จะมีความแตกต่างกัน แต่การศึกษาและการเรียนรู้ก็มีความเหมือนหรือมีจุดร่วมเดียวกัน คือ การเป็นกระบวนการได้มาซึ่ง “ความรู้” ซึ่งการศึกษาเป็นกระบวนการได้มาซึ่งความรู้ตามระบบการศึกษาที่เป็นแบบแผน ส่วนการเรียนรู้เป็นกระบวนการได้มาซึ่งความรู้ตามความสนใจของตนเอง สุดท้ายปลายทางของการศึกษาและการเรียนรู้ก็คือการได้มาซึ่ง “ความรู้” เหมือนกัน และเป็นสิ่งสำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพของเด็ก เยาวชน และประชาชนด้วยกันทั้งคู่

การส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่ภาครัฐจะใช้เพื่อการพัฒนาความรู้ ทักษะ และศักยภาพของประชาชน ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องส่งเสริมระบบการศึกษาโดยการวางระบบที่มีประสิทธิภาพ ในขณะเดียวกันก็จำเป็นจะต้องส่งเสริมการเรียนรู้ควบคู่ไปด้วย เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) อันจะส่งผลให้เกิดสังคมอุดมปัญญาหรือสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society) ซึ่งจะทำให้เกิดการพัฒนาของคนและความรู้ที่จะนำไปสู่การพัฒนาของสังคม โดยแนวทางหนึ่งของการส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ คือ การกำหนดนโยบายสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับประเด็นด้านการศึกษาและการเรียนรู้ ซึ่งมีอยู่ 3 รูปแบบ ได้แก่ (1) การบัญญัติเป็นกฎหมาย เช่น รัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติ กฎกระทรวง มติคณะรัฐมนตรี ระเบียบต่าง ๆ (2) การจัดทำเป็นแผน เช่น แผนการศึกษาแห่งชาติ แผนยุทธศาสตร์ แผนกลยุทธ์ และ (3) การประกาศเป็นนโยบาย เช่น นโยบายรัฐบาล นโยบายรัฐมนตรี หรือนโยบายผู้บริหารระดับต่าง ๆ (เฉลิมวิทยาจันทร์, 2556, น. 48) ซึ่งการบัญญัติเป็นกฎหมายและการจัดทำเป็นแผนมักเป็นการกำหนดที่เป็นระเบียบแบบแผนและมีการบังคับใช้ในระยะยาวหรืออาจมีการประเมินและปรับแผนอยู่เสมอ โดยเกิดจากการดำเนินการร่วมกันของหลายภาคส่วน แต่การประกาศเป็นนโยบายมักเกิดขึ้นในวาระพิเศษ เช่น การมีรัฐบาลใหม่ การมีรัฐมนตรีใหม่ หรือการเปลี่ยนแปลงผู้บริหาร ซึ่งอาจถูกนำไปใช้เพื่อกำหนดเป็นแผนและอาจผลักดันเป็นกฎหมายได้ต่อไป ดังนั้น การประกาศเป็นนโยบายจึงมีความสำคัญที่อาจถือได้ว่าเป็นรากฐานที่จะนำไปสู่การผลักดันไปสู่การปฏิบัติในรูปแบบต่าง ๆ

ในโอกาสที่สภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเลือกผู้สมควรดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีคนใหม่ เนื่องจากความเป็นรัฐมนตรีของนายเศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรี ได้สิ้นสุดลงเฉพาะตัว ซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีมติเห็นชอบด้วยในการแต่งตั้ง นางสาวแพทองธาร ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี ด้วยคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร (ประกาศแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี, 2567, น. 1) โดยนายกรัฐมนตรีได้เลือกสรรผู้สมควรดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีเพื่อบริหารราชการแผ่นดิน (ประกาศแต่งตั้งรัฐมนตรี, 2567, น. 1 - 3) ซึ่งก่อนเข้ารับหน้าที่ คณะรัฐมนตรีต้องถวายสัตย์ปฏิญาณต่อพระมหากษัตริย์ และคณะรัฐมนตรีที่จะเข้ารับบริหารราชการแผ่นดินจะต้องแถลงนโยบายต่อรัฐสภา ภายใน 15 วันนับแต่วันเข้ารับหน้าที่ โดยคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีที่จะเข้ารับบริหารราชการแผ่นดินจะต้องสอดคล้องกับหน้าที่ของรัฐ แนวนโยบายแห่งรัฐ และยุทธศาสตร์ชาติ อันเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ซึ่งอาจกล่าวได้ว่านโยบายที่รัฐบาลจะใช้ในการบริหารราชการแผ่นดินจะต้องครอบคลุมการบริหารราชการแผ่นดินในทุกภาคส่วนและ

ครอบคลุมนโยบายในทุกด้านเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน ซึ่งนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและการเรียนรู้ นับเป็นนโยบายหนึ่งที่มีความสำคัญที่รัฐบาลจำเป็นต้องมีการเสนอและนำไปใช้เพื่อการบริหารงานการศึกษาและการเรียนรู้ของประชาชน ดังนั้น บทความนี้จึงศึกษานโยบายส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ของรัฐบาลนางสาวแพทองธาร ชินวัตร ซึ่งเป็นรัฐบาลใหม่ที่เข้าบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อศึกษาประเด็นต่าง ๆ ในนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ และศึกษาภาพสะท้อนแนวคิดต่าง ๆ ที่ปรากฏในนโยบายการส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ของรัฐบาลปัจจุบัน โดยการศึกษาเอกสารจากคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2567 ซึ่งการศึกษานี้มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้เกิดการนำนโยบายในปัจจุบันไปเปรียบเทียบกับนโยบายในอดีต หรือเป็นองค์ความรู้ที่จะใช้ในการวิเคราะห์แนวโน้มนโยบายในอนาคต อันจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ของภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและการศึกษานโยบายส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศได้ต่อไป

การศึกษาและการเรียนรู้ในหน้าที่ของรัฐ แนวนโยบายแห่งรัฐ และยุทธศาสตร์ชาติ

เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 162 กำหนดให้นโยบายที่รัฐบาลจะแถลงต่อรัฐสภาเพื่อใช้ในการบริหารราชการแผ่นดินต้องสอดคล้องกับหน้าที่ของรัฐ แนวนโยบายแห่งรัฐ และยุทธศาสตร์ชาติ ดังนั้น หน้าที่ของรัฐ แนวนโยบายแห่งรัฐ และยุทธศาสตร์ชาติ จึงเป็นรากฐานสำคัญที่รัฐบาลจะต้องนำไปใช้เป็นกรอบในการกำหนดนโยบาย โดยในหน้าที่ของรัฐ แนวนโยบายแห่งรัฐ และยุทธศาสตร์ชาติ มีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและการเรียนรู้ ดังนี้

1. หน้าที่ของรัฐ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวด 5 หน้าที่ของรัฐ มาตรา 54 บัญญัติให้รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลา 12 ปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ซึ่งรัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนาจนเข้ารับการศึกษา เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการ และรัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน ในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษามีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติซึ่งอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ และการดำเนินการและตรวจสอบการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติ นอกจากนี้ รัฐต้องดำเนินการให้ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษาตามความถนัดของตน และให้จัดตั้งกองทุนเพื่อใช้ในการช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา และเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครู โดยให้รัฐจัดสรรงบประมาณให้แก่กองทุนหรือใช้มาตรการหรือกลไกทางภาษี รวมทั้งการให้ผู้บริจาคทรัพย์สินเข้ากองทุน

ได้รับประโยชน์ในการลดหย่อนภาษี ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องกำหนดให้การบริหารจัดการกองทุนเป็นอิสระและกำหนดให้มีการใช้จ่ายเงินกองทุนเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว

2. นโยบายแห่งรัฐ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวด 6 นโยบายแห่งรัฐ มาตรา 69 บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีและส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และศิลปวิทยาการแขนงต่าง ๆ ให้เกิดความรู้ การพัฒนา และนวัตกรรม เพื่อความเข้มแข็งของสังคมและเสริมสร้างความสามารถของคนในชาติ รวมถึงมาตรา 71 วรรคสอง บัญญัติให้รัฐพึงส่งเสริมและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นพลเมืองที่ดี มีคุณภาพและความสามารถสูงขึ้น

3. ยุทธศาสตร์ชาติ

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) ได้กำหนดยุทธศาสตร์ไว้ จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความมั่นคง ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยประเด็นด้านการศึกษาและการเรียนรู้อยู่ในยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ในประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย (ประกาศเรื่องยุทธศาสตร์ชาติ, 2561, น. 1) ดังนี้

3.1 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

3.1.1 การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม โดยการบูรณาการเรื่องความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรม จริยธรรม ในการจัดการเรียน การสอนในสถานศึกษา โดยให้สถานศึกษาสอดแทรกการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และการมีจิตสาธารณะ เข้าไปในทุกสาระวิชาและในทุกกิจกรรม รวมทั้งปรับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้เอื้อต่อการมีคุณธรรม จริยธรรม และจิตสาธารณะ รวมถึงการรักษาขนบธรรมเนียมและประเพณีอันดีงาม

3.1.2 การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต มุ่งเน้นการพัฒนาคนเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย ตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์ ปฐมวัย วัยเด็ก วัยรุ่น วัยเรียน วัยผู้ใหญ่ วัยแรงงาน และวัยผู้สูงอายุ เพื่อสร้างทรัพยากรมนุษย์ ที่มีศักยภาพ มีทักษะความรู้ เป็นคนดี มีวินัย เรียนรู้ได้ด้วยตนเองในทุกช่วงวัย และความสามารถ ในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า

3.1.3 ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งเน้นผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา มีการออกแบบและปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ใหม่ให้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21 การเปลี่ยนบทบาทครูให้เป็นครูยุคใหม่ การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกประเภท การพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต การสร้างความตื่นตัวให้คนไทยตระหนักถึงบทบาท ความรับผิดชอบ และการวางตำแหน่งของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์และประชาคมโลก การวางพื้นฐานระบบรองรับการเรียนรู้โดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์ม และการสร้างระบบการศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ

3.1.4 การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย อาทิ ภาษา ตรรกะและคณิตศาสตร์ ด้านทักษะและมิติ ดนตรี กีฬาและการเคลื่อนไหวของร่างกาย การจัดการตนเอง มนุษยสัมพันธ์ รวมถึงผู้มีความสามารถอันโดดเด่นด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน โดยการพัฒนาและรักษากลุ่มผู้มีความสามารถพิเศษของพหุปัญญาแต่ละประเภท การสร้างสภาพแวดล้อมและระบบสนับสนุนประชากรไทยให้มีอาชีพบนฐานพหุปัญญา และการสร้างเสริมศักยภาพผู้มีความสามารถพิเศษให้สามารถต่อยอดการประกอบอาชีพได้อย่างมั่นคง

3.1.5 การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยมุ่งเน้นการสร้างความสุขที่ดีมีสุขของครอบครัวไทย การส่งเสริมบทบาทในการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน ครอบครัวและชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การปลูกฝังและพัฒนาทักษะนอกห้องเรียน และการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

3.2 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

3.2.1 การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ในประเด็นย่อยการสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่บนฐานข้อมูลความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม โดยการพัฒนากระบวนข้อมูลมิติต่าง ๆ ของพื้นที่ให้มีความถูกต้องแม่นยำ การเปิดเผยข้อมูลสำคัญที่จะเอื้อให้ประชาชนและภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน การตัดสินใจและการติดตามการดำเนินงานของรัฐ พัฒนากลไกเพื่อสนับสนุนการสร้างองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่ รวมถึงการสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยี การส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น การขยายเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้ชุมชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ความรู้ และนำไปใช้เพื่อพัฒนาพื้นที่ ตลอดจนการเพิ่มบทบาทของสถาบันการศึกษาและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อร่วมพัฒนาพื้นที่และชุมชนท้องถิ่น

3.2.2 การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการตนเอง ในประเด็นย่อยการสร้างภูมิคุ้มกันทางปัญญาให้กับชุมชน โดยการสร้างการเรียนรู้ของชุมชนให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลก การพัฒนาเทคโนโลยีและส่งเสริมโอกาสการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและองค์ความรู้ของชุมชน ผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม เพื่อเร่งกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนในการก้าวเข้าสู่สังคมในยุคดิจิทัล การพัฒนาวิธีคิดในการประกอบการและการจัดการความเสี่ยงด้านต่าง ๆ รวมถึงการเพิ่มความสามารถและทักษะในการใช้ความรู้ และเทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์เพื่อแก้ปัญหาและยกระดับขีดความสามารถของชุมชนในการจัดการตนเอง และสร้างหลักประกันให้คนทุกกลุ่มได้รับโอกาสและเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเองโดยไม่จำกัดวัยหรือเพศภาวะ

นโยบายส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ในคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี

คณะรัฐมนตรีโดยนางสาวแพทองธาร ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2567 โดยแถลงนโยบายด้านต่าง ๆ ที่รัฐบาลจะใช้ในการบริหารราชการแผ่นดิน ประกอบด้วยนโยบายเร่งด่วน และนโยบายระยะกลางและระยะยาว ซึ่งนโยบายส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้เป็นนโยบายระยะกลางและระยะยาว ปรากฏอยู่ในนโยบายส่งเสริมผลักดันให้เกิดการพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัยและนโยบายต่อ

ยอดการพัฒนาของภาคการผลิตและบริการเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน (คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี, 2567, น. 1 - 14) ดังนี้

1. นโยบายส่งเสริมผลักดันให้เกิดการพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัยอย่างเต็มกำลังและความสามารถ

1.1 นโยบายส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเกิดและเติบโตอย่างมีคุณภาพของเด็กทุกคนอย่างเท่าเทียม โดยรัฐบาลมุ่งส่งเสริมให้เด็กไทยทุกคนเข้าถึงศูนย์ดูแลเด็กปฐมวัยที่มีมาตรฐาน และเมื่อเติบโตจะต้องได้เรียนหนังสือ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล และส่งเสริมศักยภาพด้านศิลปะ วัฒนธรรม และความสามารถทางกีฬา รวมถึงพัฒนาระบบการศึกษาที่ยืดหยุ่นทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย และการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาสนับสนุน ตอบโจทย์ศักยภาพของผู้เรียน ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้สองภาษาโดยใช้ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) เป็นตัวช่วย และเน้นการสอนทักษะที่ใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตจริงเพื่อการสร้างรายได้ (Learn to Earn) นอกจากนี้ รัฐบาลยังมุ่งเน้นลดภาระและลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ และการแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนที่หลุดจากระบบการศึกษา พร้อมทั้งส่งเสริมการปฏิรูประบบอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาเพื่อให้ตอบสนองต่อความต้องการแรงงานในอนาคตและรองรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต

1.2 นโยบายส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนอำนาจละมุน (Soft Power) โดยรัฐบาลมุ่งจะยกระดับทักษะและศักยภาพของคนไทยเพื่อสร้างงานสร้างรายได้ โดยการสนับสนุนการสร้างอำนาจละมุน (Soft Power) ของประเทศ ผ่านการส่งเสริมโครงการ 1 ครอบครัว 1 ซอฟต์พาวเวอร์ (One Family One Soft Power: OFOS) การจัดตั้งศูนย์สร้างสรรค์การออกแบบและส่งเสริมวัฒนธรรมในพื้นที่ เช่น ศูนย์สร้างสรรค์การออกแบบ (Thailand Creative & Design Center: TCDC) สำนักงานส่งเสริมวัฒนธรรมสร้างสรรค์ (Thailand Creative Content Agency: THACCA) เพื่อยกระดับและพัฒนาความสามารถด้านวัฒนธรรมสร้างสรรค์ของคนไทยให้สร้างมูลค่า โดยการเสริมทักษะเดิม (Reskill) และเพิ่มทักษะใหม่ (Upskill) ให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี เพื่อให้แรงงานได้รับค่าจ้างที่เหมาะสมกับทักษะที่เพิ่มขึ้น รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้ประกอบการทั้งภาครัฐและภาคเอกชนดึงศักยภาพของผู้สูงอายุมานำใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2. นโยบายต่อยอดการพัฒนาของภาคการผลิตและบริการเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันเพื่อวางรากฐานสู่การพัฒนาประเทศในอนาคต

นโยบายพัฒนาองค์ความรู้เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อขยายโอกาสและเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งรัฐบาลมุ่งจะพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการวิจัยและนวัตกรรม โดยยกระดับความสามารถทางนวัตกรรมให้สามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก มุ่งเน้นการพัฒนางานวิจัยให้เป็นผลิตภัณฑ์และบริการที่สามารถออกให้บริการสู่ตลาดโลกได้จริง สามารถสร้างงานและสร้างมูลค่าเพิ่มได้ รวมถึงการสร้างร่วมมือกับภาคเอกชนอย่างเต็มรูปแบบ การใช้สิทธิประโยชน์ด้านการลงทุน การตั้งกองทุนสนับสนุน การจัดซื้อโครงสร้างพื้นฐานและเทคโนโลยีของภาครัฐมาสนับสนุน และการนำเข้าเทคโนโลยีจากต่างประเทศ

นอกจากนโยบายระยะกลางและระยะยาวข้างต้นแล้ว ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ยังปรากฏในนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลในนโยบายด้านการจัดการภาษี ซึ่งรัฐบาลมุ่งจะสร้างรายได้ใหม่ของรัฐด้วยการนำเศรษฐกิจนอกระบบภาษี (Informal Economy) และเศรษฐกิจใต้ดิน (Underground Economy) เข้าสู่ระบบภาษี เพื่อนำไปจัดสรรสวัสดิการด้านต่าง ๆ โดยการสนับสนุนการศึกษาเป็นแนวทางหนึ่งที่รัฐบาลจะนำภาษีที่ได้มาสนับสนุน และนโยบายด้านการแก้ปัญหายาเสพติด ซึ่งรัฐบาลจะแก้ปัญหาเสพติดอย่างเด็ดขาดและครบวงจร โดยในกระบวนการรักษาผู้ติดยาเสพติด รัฐบาลมุ่งให้การบำบัดรักษา การฝึกอาชีพ การศึกษา และการฟื้นฟูสภาพทางสังคม รวมทั้งมีระบบติดตามดูแลช่วยเหลือเพื่อไม่ให้กลับไปสู่วงจรยาเสพติดอีก

จากนโยบายส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ที่คณะรัฐมนตรีโดยนางสาวแพทองธาร ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาข้างต้น จะเห็นได้ว่านโยบายส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ของรัฐบาลครอบคลุมทั้งการพัฒนาทักษะในวัยเด็กผ่านศูนย์ดูแลเด็กปฐมวัย การจัดการศึกษาที่ยืดหยุ่นทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย และการเรียนรู้ตลอดชีวิต การใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการศึกษาและการเรียนรู้ การสอนทักษะที่ใช้ประโยชน์ได้จริงในการสร้างรายได้ (Learn to Earn) การลดภาระและลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงการศึกษา การส่งเสริมความร่วมมือของภาคส่วนต่าง ๆ ในการจัดการศึกษา การแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนหลุดจากระบบการศึกษา การปฏิรูประบบอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา การส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะเดิม (Reskill) และเพิ่มทักษะใหม่ (Upskill) สนับสนุนนโยบายอำนาจละมุน (Soft Power) และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการวิจัยและนวัตกรรม รวมถึงการนำภาษีจากเศรษฐกิจนอกระบบภาษี (Informal Economy) และเศรษฐกิจใต้ดิน (Underground Economy) มาสนับสนุนการศึกษา ตลอดจนการส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ฝึกอาชีพในกลุ่มผู้ติดยาเสพติด

ภาพสะท้อนแนวคิดที่ปรากฏในนโยบายการส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ของรัฐบาล

การกำหนดนโยบายไม่ว่าจะระดับใดหรือนโยบายด้านใดก็ตาม มักจะสะท้อนให้เห็นถึงแนวคิดที่มีอิทธิพลต่อนโยบายนั้น ๆ เสมอ ซึ่งนโยบายส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ของรัฐบาลนางสาวแพทองธาร ชินวัตร ได้แสดงให้เห็นภาพสะท้อนแนวคิดต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายและสะท้อนมุมมองของรัฐบาลที่มีต่อการศึกษาและการเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแนวคิด “การเรียนรู้แบบยืดหยุ่น (Flexible Learning)” ซึ่งรัฐบาลมุ่งให้เกิดการจัดการศึกษาที่ยืดหยุ่นและตอบโจทย์ศักยภาพของผู้เรียน ผ่านทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย และการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งจะก่อให้เกิดการลดภาระและลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ และการแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนหลุดจากระบบการศึกษา โดยการเรียนแบบยืดหยุ่นเป็นแนวคิดการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลายและยืดหยุ่น ที่ผู้เรียนสามารถเลือกรูปแบบการเรียนรู้ได้อย่างอิสระตามที่ตนเองสะดวกและตรงตามความต้องการของตนเอง ทั้งความยืดหยุ่นในการเลือกลำดับเนื้อหาที่เรียน (Path) การเลือกระยะเวลาที่ต้องการเรียน (Pace) การเลือกเวลาเรียน (Time) และการเลือกสถานที่เรียน (Place) ที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมตามสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ของผู้เรียน (รศิตา รักสกุล, รุ่งทิพา แยมรุ่ง และ กิตติชัย สุธาสิโนบล, 2566, น. 91 - 92) โดยมีผู้สอนคอยอำนวยความสะดวกใน

การจัดเตรียมและแนะนำแหล่งเรียนรู้ ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยให้ผู้เรียนเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่ดี และเกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดีต่อผู้เรียนมากที่สุด (ทะเนศ วงศ์นาม และ ทิพรัตน์ สิทธิวงศ์, 2560, น. 33) การเรียนแบบยืดหยุ่นเป็นนวัตกรรมการศึกษาที่จะช่วยสลายการศึกษา ในระบบ - นอกระบบ ด้วยการทำให้การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ทุกที่ เปิดทางเลือกที่หลากหลายให้แก่เด็ก ด้วยการ จัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการ สภาพปัญหาของแต่ละคน บริบทของพื้นที่ และวิถีชีวิต โดยไม่ ต้องยึดติดกับตารางสอนของครูในโรงเรียน ซึ่งจะช่วยปลดล็อกศักยภาพของเด็กเยาวชนด้อยโอกาส โดยมอบ โอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียม เปิดให้เรียนรู้ด้วยวิธีการหลากหลายที่สอดคล้องกับเงื่อนไขชีวิต สามารถเรียนรู้ได้ ทุกที่ทุกเวลา (Anytime Anywhere) และได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง จนกระทั่งเกิดกระบวนการเรียนรู้ตลอด ชีวิต (Lifelong Learning) ความยืดหยุ่นของการศึกษาจะช่วยให้การศึกษาไทยก้าวข้ามปัญหาการศึกษาภายใต้ โครงสร้างแบบเดิมและสร้างจุดเปลี่ยนสำคัญในการพัฒนาคนของประเทศไทย รวมทั้งยังเป็นแนวทางการศึกษาที่ สอดคล้องกับการผลักดันขององค์การสหประชาชาติ (United Nations: UN) ที่มองว่าเป็นวิธีช่วยให้ผู้เรียนสามารถ กำหนดการเรียนรู้ของตนเองได้ จะช่วยสร้างการศึกษาที่ครอบคลุม ภายใต้หลักการความยุติธรรม ความเสมอภาค และสิทธิมนุษยชน (กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา, 2567)

การส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ให้เกิดความยืดหยุ่นนั้น รัฐบาลยังมุ่งเน้นให้การเรียนรู้ นำไปสู่ การประกอบอาชีพ โดยการเน้นสอนทักษะที่ผู้เรียนสามารถนำไปประกอบอาชีพได้จริง อีกทั้ง ยังมุ่งส่งเสริม การเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะเดิม (Reskill) และเพิ่มทักษะใหม่ (Upskill) เพื่อสนับสนุนและสร้างแรงงานใน อุตสาหกรรมสร้างสรรค์เพื่อสนับสนุนนโยบายอำนาจละมุน (Soft Power) ซึ่งสะท้อนถึงแนวคิด **“การเรียนรู้เพื่อ สร้างรายได้ (Learn to Earn)”** หรือการเรียนรู้ที่สามารถใช้ประโยชน์ได้จริงในการสร้างรายได้ อันเป็นการเรียน เพื่อให้อยู่รอด ทั้งในเชิงเศรษฐกิจ สังคมและครอบครัว และสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะต้องสร้างให้เกิดความสมดุลและมี ความต่อเนื่อง (Thanyarat Khotwanta, 2565) โดยการพัฒนาศักยภาพและสร้างอนาคตให้เด็กและเยาวชน ด้วย การเสริมทักษะความรู้และประสบการณ์การทำงาน (Hard Skill) และทักษะทางด้านสังคมและการควบคุมอารมณ์ (Soft Skill) ซึ่งเป็นทักษะแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (Power Skill) ที่มีความจำเป็นทั้งในการใช้ชีวิตและ การทำงานในยุคปัจจุบันและอนาคต โดยมีเป้าหมายหลักในการกระตุ้นให้เด็กและเยาวชนเตรียมพร้อมรับมือกับ การเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและรุนแรงในยุคปัจจุบัน ด้วยการอาศัยทักษะความรู้ควบคู่กับทักษะชีวิต โดยต้อง ตระหนักถึงช่องทางการเรียนรู้ที่ไม่ได้จำกัดอยู่แค่ในห้องเรียนเท่านั้น และมุ่งไปที่การเรียนรู้เพื่อประกอบอาชีพ แสวงหา และสร้างโอกาสในชีวิต (จักรกฤษณ์ สิริริน, 2566)

การมุ่งส่งเสริมการศึกษาแบบยืดหยุ่นและมุ่งให้เกิดการเรียนรู้เพื่อสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ ยังเป็น แนวคิดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีทักษะและความรู้เพื่อการส่งเสริมและพัฒนาระบบเศรษฐกิจ อันเป็น แนวคิดการขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยความรู้หรือที่เรียกว่า **“เศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge-based Economy)”** อันเป็นการใช้ความรู้และข้อมูลเป็นพื้นฐานของการระบบเศรษฐกิจ อาศัยความรู้เป็นตัวขับเคลื่อน หลักในด้านการผลิต การกระจายสินค้า และการบริการ เพื่อสร้างความเติบโต ความมั่นคง และการสร้างงานในทุก ภาคเศรษฐกิจ โดยที่ความรู้ ข้อมูล และนวัตกรรมได้กลายเป็นปัจจัยหลักในการพัฒนามากกว่าเงินทุน ซึ่ง

การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่มีพื้นฐานมาจากความรู้จะช่วยขับเคลื่อนการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจและความสามารถในการผลิตที่นำไปสู่การประสบความสำเร็จในระบบเศรษฐกิจ (OECD, 1996, p. 3) โดยการพัฒนาประชากรให้มีการศึกษาและแรงงานให้มีความรู้ เป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญอย่างหนึ่งที่ประกอบไปกับปัจจัยด้านระบบนวัตกรรมและการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี เทคโนโลยีสารสนเทศและโทรคมนาคม และสภาพแวดล้อมและสถาบันทางเศรษฐกิจ (ไอศูรย์ ภาษะวรรณ, 2555) ซึ่งการจะพัฒนาคนให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ได้ต้องพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้ในด้านต่าง ๆ โดยการดำเนินการพัฒนาที่นำไปสู่สังคมข้อมูลข่าวสารหรือสารสนเทศ (Information Society) และการพัฒนาที่นำไปสู่สังคมฐานความรู้ (Knowledge-based Society) ที่จะต้องพัฒนาทางด้านกายภาพให้มีศักยภาพและประสิทธิภาพสูงพอที่จะรองรับข้อมูลข่าวสารจำนวนมากได้ และต้องพัฒนาการศึกษาที่เพิ่มขีดความสามารถและโอกาสในการเรียนรู้ซึ่งจะพัฒนาคนให้มีทักษะอย่างต่อเนื่อง (ศิริรัตน์ จำปีเรือง และ อมรรัตน์ วัฒนาร, 2553, น. 167)

ทั้งนี้ แม้นโยบายส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ของรัฐบาลนางสาวแพทองธาร ชินวัตร ได้สะท้อนถึงแนวคิดการเรียนรู้แบบยืดหยุ่น (Flexible Learning) ซึ่งมุ่งให้เกิดการเรียนรู้เพื่อสร้างรายได้ (Learn to Earn) หรือการเรียนรู้ที่สามารถใช้ประโยชน์ได้จริงในการสร้างรายได้ อันเป็นแนวทางการพัฒนาตามระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge-based Economy) ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน สังคม และเศรษฐกิจในภาพรวม แต่ทว่านโยบายของรัฐบาลยังแสดงให้เห็นถึง “ปรัชญาการศึกษา” สองแนวทางใหญ่ ๆ ที่กำลังต่อสู้ปะทะสังสรรค์กันอยู่ โดยแนวทางแรก คือ ปรัชญาการศึกษาที่เน้น “การพัฒนาคน” ซึ่งเห็นได้จากนโยบายที่มุ่งส่งเสริมผลักดันให้เกิดการพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัย และลดความเหลื่อมล้ำ เพิ่มการเข้าถึง และสร้างความเท่าเทียมในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ ในขณะที่อีกแนวทางซึ่งอาจไม่ได้เป็นปรัชญาการศึกษาโดยตรง คือ “แนวคิดทางเศรษฐกิจ” ที่นำมาประยุกต์ใช้กับการศึกษา ซึ่งจะเห็นได้จากนโยบายในภาพรวมที่เน้นย้ำและให้ความสำคัญเรื่องการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไปสู่การประกอบอาชีพ อันเป็นการจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองต่อตลาดแรงงาน และผลิตแรงงานที่มีทักษะตรงกับความต้องการของตลาดตั้งแต่ยังเป็นเด็ก สะท้อนให้เห็นถึงแนวคิดที่ทำให้การศึกษาเป็นเรื่องเดียวกับการสร้างรายได้และเชื่อมโยงกับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ จนอาจมองได้ว่านโยบายเหล่านี้ อาจไม่ใช่การเน้นย้ำเรื่องการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไปสู่การประกอบอาชีพมากเท่ากับการทำให้ “มนุษย์” กลายเป็น “สัตว์เศรษฐกิจ” หรือเป็นเพียงทรัพยากรที่รัฐใช้สร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) ในด้านหนึ่งนโยบายเหล่านี้เป็นการทำให้คนมีทักษะที่ตอบสนองต่อตลาดแรงงานและร่วมกันสร้างสังคมที่มั่นคงได้ แต่อีกด้านหนึ่ง นโยบายเหล่านี้จะสามารถช่วยให้คนได้พัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ไม่ว่าจะเป็นด้านสติปัญญา การอยู่ร่วมกันในสังคม ความสุขร่วม สวัสดิภาพ ความเป็นอยู่ หรือศีลธรรมร่วมในสังคมได้หรือไม่ เป็นปัญหาที่ควรนำมาถกเถียงและวิพากษ์วิจารณ์กันไปว่านโยบายส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ของรัฐบาลนี้ ได้ “ครอบคลุม” หรือ “ละเลย” การศึกษาเรียนรู้ในมิติอื่นอีกหรือไม่ (โตมร ศุขปรีชา, 2567)

นอกจากนี้ นโยบายของรัฐบาลมีเพียงข้อมูลเบื้องต้น ไม่ได้สะท้อนให้เห็นมิติกระบวนการของนโยบาย (Policy Process) หรือวงจรชีวิตของนโยบาย (Life Cycle) ตั้งแต่การก่อตัวของนโยบาย การกำหนดนโยบาย การนำนโยบายไปปฏิบัติ การประเมินผลนโยบาย และการต่อเนื่อง ทดแทน หรือยุตินโยบาย (Thomas R. Dye,

1984) จึงไม่อาจประเมินได้ว่าแนวคิดเหล่านี้จะถูกขับเคลื่อนหรือดำเนินไปในรูปแบบและกระบวนการใด และจะส่งผลต่อการส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศได้อย่างไรบ้าง ดังนั้น จึงควรมีการศึกษาเพิ่มเติมและประเมินการดำเนินนโยบาย เมื่อรัฐบาลได้วางแผนการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติและมีการขับเคลื่อนดำเนินการนโยบายสู่การปฏิบัติจริงแล้ว

การขับเคลื่อนนโยบายไปสู่การปฏิบัติ รัฐบาลควรนำนโยบายไปใช้พัฒนาการจัดการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญกับทิศทางการศึกษาและการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสม ให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่สามารถใช้ได้จริงในการดำรงชีวิต พัฒนาหลักสูตร พัฒนาคุณภาพครูหรือผู้สอน พัฒนาสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ และสนับสนุนเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษา ให้ภาคส่วนต่าง ๆ ได้มีบทบาทและส่วนร่วมในการส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ที่มีคุณภาพให้กับเยาวชนและประชาชน (สุทธิวรรณ ตันติรจนาวงศ์, 2560, น. 2,848 – 2,853) ทั้งต้องไม่ให้ความสำคัญเพียงการส่งเสริมเพื่อการพัฒนาคนในระบบเศรษฐกิจ และจะต้องไม่ละเลยการพัฒนาคนที่จะนำไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ซึ่งจะทำให้แนวคิดที่เป็นประโยชน์ซึ่งสะท้อนผ่านนโยบายดังกล่าวข้างต้นสัมฤทธิ์ผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้ง รัฐบาลควรมีการวิเคราะห์กระแสความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในปัจจุบันอยู่เสมอ เพื่อให้สามารถนำไปสู่การปรับเปลี่ยนแนวปฏิบัติของนโยบายได้ทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงเหล่านั้น

บทสรุป

นโยบายการส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้เป็นการกำหนดนโยบายสาธารณะที่รัฐพึงกำหนดขึ้นในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับด้านการศึกษาและการเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาความรู้ ทักษะ และศักยภาพของประชาชน ซึ่งเป็นนโยบายที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ได้บัญญัติหน้าที่ของรัฐให้รัฐต้องส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ตั้งแต่ปฐมวัยจนถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยให้มีการวางแผนและกำหนดมาตรการต่าง ๆ ให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและครอบคลุม และบัญญัติแนวนโยบายแห่งรัฐ ให้รัฐพึงจัดให้มีและส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และศิลปวิทยาการแขนงต่าง ๆ รวมทั้งให้พึงส่งเสริมและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นพลเมืองที่ดี มีคุณภาพและความสามารถที่สูงขึ้น นอกจากนี้ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) ยังได้กำหนดให้มีการส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชน และประชาชน ในด้านต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

นโยบายส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ของรัฐบาลนางสาวแพทองธาร ชินวัตร มีการกำหนดนโยบายตั้งแต่การพัฒนาทักษะในวัยเด็กผ่านศูนย์ดูแลเด็กปฐมวัย การจัดการศึกษาที่ยึดหยุ่นทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย และการเรียนรู้ตลอดชีวิต การใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการศึกษาและการเรียนรู้ การสอนทักษะที่ใช้ประโยชน์ได้จริงในการสร้างรายได้ การลดภาระและลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงการศึกษา การส่งเสริมความร่วมมือของภาคส่วนต่าง ๆ ในการจัดการศึกษา การแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนหลุดจากระบบการศึกษา การปฏิรูประบบอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา การส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะเดิม

(Reskill) และเพิ่มทักษะใหม่ (Upskill) สนับสนุนนโยบายอำนาจละมุน (Soft Power) และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการวิจัยและนวัตกรรม รวมถึงการนำภาษีจากเศรษฐกิจนอกระบบภาษี (Informal Economy) และเศรษฐกิจใต้ดิน (Underground Economy) มาสนับสนุนการศึกษา ตลอดจนการส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ฝึกอาชีพในกลุ่มผู้ด้อยโอกาส ซึ่งสะท้อนถึงแนวคิดการเรียนรู้แบบยืดหยุ่น (Flexible Learning) ที่มุ่งให้เกิดการเรียนรู้เพื่อสร้างรายได้ (Learn to Earn) หรือการเรียนรู้ที่สามารถใช้ประโยชน์ได้จริงในการสร้างรายได้ อันเป็นแนวทางการพัฒนาตามระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge-based Economy) ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน สังคม และเศรษฐกิจในภาพรวม ทว่ายังสะท้อนถึงปรัชญาการศึกษาสองแนวทางใหญ่ ๆ ที่ต่อสู้ปะทะสังสรรค์กัน คือ ปรัชญาการศึกษาที่เน้นการพัฒนามนุษย์ และแนวคิดทางเศรษฐกิจที่นำมาประยุกต์ใช้กับการศึกษา ซึ่งทำให้เห็นมุมมองสองด้านของนโยบาย ทั้งการมุ่งพัฒนาคนและการมุ่งพัฒนาเศรษฐกิจ โดยการมุ่งพัฒนาเศรษฐกิจผ่านการศึกษาตามที่มีการเสนอไว้ อาจจะต้องถกเถียงและวิพากษ์วิจารณ์กันไปว่าเป็นเพียงการทำให้มนุษย์กลายเป็นสัตว์เศรษฐกิจหรือเป็นเพียงทรัพยากรที่รัฐใช้สร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) หรือไม่ ทั้งนี้ นโยบายของรัฐบาลมีเพียงข้อมูลเบื้องต้น ไม่ได้สะท้อนให้เห็นมิติกระบวนการของนโยบาย (Policy Process) ทำให้ไม่เห็นถึงแนวทางการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ จึงเป็นสิ่งที่ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในอนาคต เมื่อรัฐบาลได้วางแผนนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติและมีการขับเคลื่อนดำเนินการนโยบายแล้ว ซึ่งจะทำให้เห็นถึงการขับเคลื่อนนโยบายในรายละเอียดและสามารถประเมินนโยบายได้อย่างเป็นรูปธรรมได้มากขึ้น และรัฐบาลควรขับเคลื่อนนโยบายไปสู่การปฏิบัติโดยใช้พัฒนาการจัดการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญกับทิศทางการศึกษาและการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 รวมถึงควรมีการวิเคราะห์กระแสความเปลี่ยนแปลงเพื่อให้สามารถปรับเปลี่ยนแนวปฏิบัติของนโยบายได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศได้ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา. (2567). *การเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น*. <https://flexiblelearning.eef.or.th/publication-flexible-learning/>
- คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี นางสาวแพทองธาร ชินวัตร นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา วันพฤหัสบดีที่ 12 กันยายน 2567. (12 กันยายน 2567). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 141 ตอนพิเศษ 251 ง. หน้า 1 - 64.
- จักรกฤษณ์ สิริริน. (2566). *Learn to Earn แนวคิดใหม่ การศึกษาในศตวรรษที่ 21*. https://www.matichonweekly.com/column/article_672156
- เฉลียว ยาจันทร์. (2556). *นโยบายและการปฏิบัติด้านการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน* [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- โตมร ศุขปรีชา. (2567). *อย่าเห็น ‘คน’ เป็นแค่ ‘สัตว์เศรษฐกิจ’ : ว่าด้วยนโยบายการศึกษาแบบสายพานการผลิต*. <https://www.the101.world/economic-animals-assembly-line-education/>

- ทะเนศ วงศ์นาม และ ทิพรรัตน์ สิทธิวงศ์. (2560). การพัฒนาชุดการสอนแบบห้องเรียนกลับทางร่วมกับการเรียนแบบยืดหยุ่นเพื่อส่งเสริมทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการศึกษา สำหรับนิสิตปริญญาตรี [รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์]. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- นิรมล เสรีสกุล, อติศักดิ์ กันทะเมืองลี และ พรรณปพร บุญแปง. (2564). กรุงเทพฯ สู่การเป็นมหานครแห่งการเรียนรู้. <https://theurbanis.com/insight/09/04/2021/4431>
- ประกาศแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี. (18 สิงหาคม 2567). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 141 ตอนพิเศษ 224 ง. หน้า 1.
- ประกาศแต่งตั้งรัฐมนตรี. (4 กันยายน 2567). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 141 ตอนพิเศษ 220 ง. หน้า 1 - 3.
- ประกาศ เรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580). (13 ตุลาคม 2561). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 135 ตอนที่ 82 ก. หน้า 1.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. (6 เมษายน 2560). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก. หน้า 1 - 90.
- รสิตา รักสกุล, รุ่งทิวา แยมรุ่ง และ กิตติชัย สุธาสีโนบล. (2566). การจัดการเรียนรู้ผสมผสานแบบยืดหยุ่น: กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้ในยุคปกติถัดไป. *วารสารการศึกษาและนวัตกรรมการเรียนรู้*, 3(1), 89 - 100.
- ศิริรัตน์ จำปีเรือง และ อมรรัตน์ วัฒนธรร. (2553). ความรู้ที่จำเป็นของคนยุคเศรษฐกิจฐานความรู้. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 12(1), 165 - 171.
- สุทธวิพรรณ ตันติธรรณวงศ์. (2560). ทิศทางการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21. *วารสาร Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*, 10(2), 2,843 - 2,854.
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2554). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554*. <https://dictionary.orst.go.th/>
- ไอศูรย์ ภาษะวรรณ. (2555). เศรษฐกิจฐานความรู้ คือ คำตอบของการพัฒนาในวันนี้. <https://www.gotoknow.org/posts/163800>
- Merriam-Webster Inc. (2024). *MERRIAM-WEBSTER'S UNABRIDGED DICTIONARY*. <https://www.merriam-webster.com/>
- Dye, Thomas R. (1984). *Understanding Public Policy*. (5th ed.). New Jersey: Prentice-Hall, Inc.
- OECD. (1996). *THE KNOWLEDGE-BASED ECONOMY*. Paris: OECD.
- Thamonwan Kuaha. (2018). ศึกษาหรือเรียนรู้? อะไรคือสิ่งที่จะตอบโจทย์การเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วในศตวรรษนี้?. <https://adaybulletin.com/article-lll-lifelong-learning/24831>
- Thanyarat Khotwanta. (2565). ทำไมต้อง 'Learn to Earn เรียนรู้เพื่ออยู่รอด' คู่กับ สุวิมล จิวาลักษณ์ จากมูลนิธิ SCG. <https://thematter.co/social/learn-to-earn-by-scg/182825>

การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัล ของสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 1

The Use of Innovation and Information Technology for Educational
Administration in The Digital age of The Prachuap Khiri Khan Primary
Educational Service Area Office 1

รัตติกาล แบนบัว

Rattikal Naebnuam

โรงเรียนบ้านทางหวาย สพป. ประจวบคีรีขันธ์ เขต ๑

Ban Thang Wai School, Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 1

E-mail: bantangwai@gmail.com

Received September 29, 2024; Revised November 23, 2024; Accepted December 07, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 (2) เพื่อเปรียบเทียบการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 1 จำแนกตามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจาก กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร สถานศึกษาและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำนวน 400 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ การแจกแจงความถี่ ทดสอบค่าที และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาโดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารงานบุคคล มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านด้านการบริหารงานวิชาการ และ ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการบริหารงบประมาณ 2) ผลการเปรียบเทียบการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงบประมาณและ ด้านการบริหารบุคคล มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: นวัตกรรม; เทคโนโลยีสารสนเทศ; การบริหารการศึกษา; ยุคดิจิทัล

Abstract

The objectives of this study were to study the operating conditions for the use of innovation and information technology for educational administration in the digital age of the Prachuap Khiri Khan Primary Education Service Area Office 1, and to compare the use of innovation and information technology for the Educational management in the digital age of the Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 1, classified by the status of the respondents. This research is a quantitative research. Data were collected by questionnaires from the sample group was 400 school administrators and teachers in the Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 1. Frequency distribution, t-test and One-Way Analysis of Variance were used for analyzing the data. The results of the research were as follows: 1) the overall use of information technology of the educational institutions at the highest level. And when considered individually, it was found that information technology was used in descending order, it is human resource management. With the highest average, followed by general management in terms of academic administration and with the lowest average Budget management 2) the comparison of innovation and information technology for educational administration in the digital age of the Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 1, classified by the status of personnel as a whole, it had no significant different. When considering individually, it was found that the Budget management and Human management were a statistically significant difference at the .05 level.

Keywords: Innovation Information technology, Educational Administration, Digital age

บทนำ

ปัจจุบันเป็นยุคแห่งศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นยุคดิจิทัล ที่มุ่งเน้นการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการศึกษาทำให้ การบริหารและการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและเพิ่มสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น อีกทั้งการ เปลี่ยนแปลงของความรู้และแหล่งความรู้ในสังคมทำให้ทักษะเพื่อการดำรงชีวิตจำเป็นต้องมี ทักษะ 3 ด้าน คือ 1. ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม 2. ทักษะด้านสารสนเทศสื่อและเทคโนโลยี 3. ทักษะชีวิต อาชีพเพื่อความสำเร็จทั้ง ด้านการทำงานการดำเนินชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) การประยุกต์ใช้ระบบ เทคโนโลยีมีสองประการ คือ ข้อจำกัดต่างๆ ของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและข้อจำกัด ของผู้ใช้งานการพัฒนา องค์กรเริ่มให้ความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในหน่วยงานให้ ทันสมัยและเอื้อ ประโยชน์ต่อการบริหารจัดการให้มากที่สุดทำให้เกิดปัญหาการขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์รวมถึง ครุภัณฑ์ต่างๆ ที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศบางครั้งเกิดปัญหาครุภัณฑ์ต่างๆ ไม่มีคุณภาพเกิดความชำรุด เสียหายงบประมาณใน

การบริหารด้านนี้ไม่เพียงพอ อย่างไรก็ตามสถานศึกษาจะสามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศ มาใช้ให้ประสบความสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักถึง ความสำคัญและมีความรู้และทักษะด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเพียงพอ ด้วยเหตุจากที่กล่าวมา ผู้วิจัยในฐานะผู้ประกอบวิชาชีพครู จึงมีความประสงค์ที่จะทำวิจัยเรื่องการใช้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 เพื่อทราบสภาพการปฏิบัติการใช้นวัตกรรมและ เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้าน คือด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารทั่วไป และเป็นแนวทางในการพัฒนาการใช้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัล ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 1 จำแนกตามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

สมมุติฐานงานวิจัย

บุคลากรตำแหน่งงานต่างกัน เพศต่างกัน ประสบการณ์ต่างกัน วุฒิการศึกษาต่างกัน สังกัดขนาดโรงเรียนต่างกัน มีสภาพ การปฏิบัติการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต1 แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนสังกัดของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 119 คน และครูจำนวน 1,228 คน รวมประชากร ทั้งสิ้น 1,347 คน

กลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ ทาโร ยามาเน่ (Yamane) เป็นตารางที่ใช้หาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อประมาณค่าสัดส่วนของประชากร ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ในระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 5% จะ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 307 คน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน เพื่อให้ข้อมูลตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด และมีความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือ

ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับ หลักการบริหารการศึกษา นวัตกรรมเพื่อการบริหารการศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาในสถานศึกษา การบริหารการศึกษาในสถานศึกษายุคดิจิทัล บริบททั่วไปของ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัล ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. จัดทำแบบสอบถาม IOC เสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม กับวัตถุประสงค์ มีค่าอยู่ระหว่าง 1 ถึง - 1 ข้อคำถามที่มีความตรงตามเนื้อหาจะมีค่า IOC เข้าใกล้ 1.00 ถ้าข้อใดมี ค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 ควรจะปรับปรุงข้อคำถามใหม่ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน

2. นำแบบสอบถามวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น นำแบบสอบถามไปทดสอบ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริงจำนวน 30 คน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารและบุคลากรโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์เขต 1 แล้วนำแบบสอบถามฉบับ สมบูรณ์มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .860 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นสูง ใช้เก็บข้อมูลจริงได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยจัดทำหนังสือจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ประสานงานกับโรงเรียน โดยชี้แจงรายละเอียดและแจ้งวัตถุประสงค์ของการตอบแบบสอบถาม และให้ผู้ตอบแบบสอบถามอย่างอิสระ จำนวนแบบสอบถาม 400 ชุด ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2564 – 31 มกราคม 2564 รวมระยะเวลา 1 เดือน

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1. นำข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูล โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะหลักของของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามตัวแปรต้น 2 ตัว โดยหาค่าทดสอบค่าที (t-test for independent samples)

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของตัวแปรอิสระ 3 ตัว โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance)

4. ในกรณีที่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธี Scheffe's test

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย (Mean : $\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation :SD) เปรียบเทียบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยใช้สถิติ ค่าเอฟ (F-test)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check list) ดังแสดงไว้ในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (n=400)	ร้อยละ
ตำแหน่ง		
1. ผู้บริหารสถานศึกษา	110	27.50
2. ครูผู้สอน	290	72.50
รวม	400	100.00
เพศ		
1. ชาย	175	43.80
2. หญิง	225	56.30
รวม	400	100.00
ประสบการณ์ในการทำงาน		
1. น้อยกว่า 10 ปี	6	1.50
2. 10 – 20 ปี	376	94.00
3. 21 – 30 ปี	18	4.00
4. มากกว่า 30 ปี	-	-
รวม	400	100.00
วุฒิการศึกษา		
1.ปริญญาตรี	280	70.00
2. ปริญญาโท	120	30.00
3. ปริญญาเอก	-	-
รวม	400	100.00
ขนาดสถานศึกษา		
1. ขนาดเล็ก	378	96.80
2. ขนาดกลาง	6	1.50

3. ขนาดใหญ่	7	1.80
4. ขนาดใหญ่พิเศษ	-	-
รวม	400	100.00

จากตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในตำแหน่งครูผู้สอน จำนวน 290 คน ร้อยละ 72.0 ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 110 คน ร้อยละ 27.50 เพศหญิง จำนวน 225 ร้อยละ 56.30 เพศชาย จำนวน 175 คน ร้อยละ 43.80 มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 – 20 ปี จำนวน 376 คน ร้อยละ 94.30 ประสบการณ์ในการทำงาน 21-30 ปี จำนวน 18 คน ร้อยละ 4.00 มีประสบการณ์ในการทำงาน 6 ปี ร้อยละ 1.50 วุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี จำนวน 280 คน ร้อยละ 70.30 วุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 120 คน ร้อยละ 30.00

ตอนที่ 2 สภาพการปฏิบัติการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัล ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการปฏิบัติการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร การศึกษาในยุคดิจิทัล ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

สภาพการปฏิบัติการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัล ของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการบริหารงานวิชาการ	4.49	0.22	มาก	3
2. ด้านการบริหารงบประมาณ	4.47	0.29	มาก	4
3. ด้านบริหารงานบุคคล	4.57	0.29	มากที่สุด	1
4. ด้านการบริหารงานทั่วไป	4.51	0.30	มากที่สุด	2
รวม	4.51	0.21	มากที่สุด	

จากตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ พบว่า การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา ใน ยุคดิจิทัลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.51$, S.D.=0.21) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงานบุคคล อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.29) ด้านการบริหารทั่วไป ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.30) ด้านที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการบริหารงาน วิชาการ ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.22) และด้านการบริหารงานงบประมาณ ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.29) ตามลำดับ

ตาราง 3 แสดงผลการเปรียบเทียบการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา ในยุคดิจิทัลของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยรวมและรายด้าน จำแนก ตำแหน่ง เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียน

การใช้นวัตกรรมและ เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อ การบริหารการศึกษาในยุค ดิจิทัล	ตำแหน่ง		เพศ		ประสบการณ์ ทำงาน		วุฒิการศึกษา		ขนาด สถานศึกษา	
	t-test	Sig.	t-test	Sig.	F-test	Sig.	t-test	Sig.	F-test	Sig.
1.ด้านบริหารงานวิชาการ	4.099***	0.00	4.33***	0.00	0.513	0.599	5.901***	0.00	0.311	0.73
2.งานการบริหารงาน งบประมาณ	3.511***	0.00	4.180***	0.00	1.146	0.319	1.952*	0.05	1.659	0.19
3.ด้านการบริหารงานบุคคล	3.701***	0.00	5.599***	0.00	2.369	0.095	11.317***	0.00	1.223	0.29
4.ด้านการบริหารทั่วไป	8.602***	0.00	8.088***	0.00	6.717**	0.001	5.477	0.00	3.153*	0.04
รวม	6.618***	0.00	7.531***	0.00	3.964	0.200	8.08	0.00	2.189	0.11

*** แทนนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

สรุปผลการวิจัย

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีจังหวัดขอนแก่น เขต 1 เป็นตำแหน่งครูผู้สอน จำนวน 290 คน คิดเป็นร้อยละ 72.50 และตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 27.50

2. พบว่า การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัล อยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเรียงตามลำดับ คือ ด้านการบริหารงานบุคคล รองลงมา ได้แก่ คือด้านการบริหารทั่วไป ด้านการบริหารงานวิชาการด้านการบริหารงบประมาณตามลำดับ

3. ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ระดับการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาในยุค ดิจิทัล ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีจังหวัดขอนแก่น เขต 1 จำแนกตามสถานภาพของบุคลากร โดยภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการ บริหารงานบุคคล มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. จากผลการวิจัย พบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาโดยรวม รายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุดนี้ เพราะว่าการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัล ของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีจังหวัดขอนแก่น เขต 1 ในปัจจุบันมีการพัฒนาอย่างมาก ประกอบกับสถานศึกษามีบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ ชินกรณ์ แก้วรักษา (2554) ที่ได้วิจัยเรื่องสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาภาคเหนือ เขต 2 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ให้สภาพปัจจุบันในการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัล ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีจังหวัดขอนแก่น เขต 1 ด้านการบริหารวิชาการ อยู่ในระดับมาก ซึ่ง

สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพร ประทุมมามลย์ สุรางค์ เมรานนท์ และอนงค์ อนันตริยเวช (2549) ที่ศึกษาเรื่องสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการดำเนินงานวิชาการของครูโรงเรียนเทศบาลจังหวัดสระบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. ด้านการบริหารบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป อยู่ในระดับมากที่สุด มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทำ แผนงานและ โครงการพัฒนาบุคลากร ในการฝึกอบรมพัฒนาบุคลากร ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัย ญัฐภัทร กลิ่นจะ โปะะ. (2558) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษา โรงเรียนจระเข้หินสังขมิวจังหวัด พะเยา พบว่า สภาพการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารของ ผู้บริหารสถานศึกษา ในการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยภาพรวม มีการปฏิบัติในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น รายด้าน ทั้งด้านการบริหารทั่วไป และด้านการส่งเสริมการเรียนรู้มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

4. ผลการเปรียบเทียบการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัล ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามสถานภาพ ของบุคลากร พบว่าพบว่าไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณี แสงเวียงจันทร์ (2550) ศึกษาปัญหาในการบริหารระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศของมหาวิทยาลัยมหาสารคามและเปรียบเทียบปัญหาในการบริหารระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรให้ความสำคัญกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษามาใช้ภายใน สถานศึกษาให้มากขึ้น เนื่องจากปัจจุบันอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีมีการปรับปรุงและพัฒนาอย่างรวดเร็ว สามารถนำมาใช้ในสถานศึกษา ได้มากขึ้น
2. สถานศึกษาควรจัดสรรงบประมาณสำหรับพัฒนา ซ่อมบำรุง ดูแล รักษา อุปกรณ์ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการศึกษาให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษาแนวทางพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อ การบริหารและนำไปประยุกต์ใช้ให้ครอบคลุมกับขอบข่ายการบริหารงานทั้ง 4 ด้าน 4. ควรจัดหาอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาเพิ่มเติม เนื่องจากหากมีอุปกรณ์ ที่เพียงพอแล้ว จะทำให้การพัฒนาเป็นไปอย่างสะดวก รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2553*. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- ชินกรณ แก้วรักษา. (2554). *การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขต*

พื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 2. วิทยานิพนธ์. ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์, กาฬสินธุ์.

ณัฐภัทร กลิ่นจะโป๊ะ. (2558). พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนจระเข้หินสังขกิจวิทยา. (การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.

สมพร ประทุมมालย์ สุรางค์ เมรานนท์ และอนงค์ อนันตริยเวช. (2552). การศึกษาสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการดำเนินงานวิชาการของ โรงเรียนเทศบาล จังหวัดสระบุรี สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. (วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์, ปทุมธานี.

อรุณี แพงเวียงจันทร์. (2550). ปัญหาในการบริหารระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของมหาวิทยาลัย มหาสารคาม. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). สาขาวิชานโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.

Conbach, L. Joseph. (1984). *Essential of Psychology and Education*. New York: Mc-Graw Hill.

Taro Yamane. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. 3rd Ed. New York. Harper and Row Publications.

ประสิทธิภาพการใช้ระบบสารสนเทศของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1

Efficiency of personnel's information system used in school under Suphanburi

Primary Education Service Area Office 1

ธาวิน เรืองวิเศษ

Thawin Rueangwisate

โรงเรียนกรรณสูตศึกษาลัย

Kannasut Suksa School

E-mail: kanun07701@gmail.com

Received September 17, 2024; Revised November 18, 2024; Accepted December 07, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการใช้ระบบสารสนเทศของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 (2) เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการใช้ระบบสารสนเทศของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียน การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 จำนวน 327 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และการเปรียบเทียบพหุคูณด้วยวิธี LSD

ผลการวิจัย (1) ประสิทธิภาพการใช้ระบบสารสนเทศของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 ทั้ง 4 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ 2) ด้านการบริหารงบประมาณ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล และ 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการบริหารงบประมาณ รองลงมาคือด้านการบริหารงานทั่วไป (2) ผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการใช้ระบบสารสนเทศของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์และขนาดโรงเรียน พบว่า บุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 ที่มีวุฒิการศึกษา ประสบการณ์และขนาดโรงเรียนต่างกัน มีประสิทธิภาพการใช้ระบบสารสนเทศของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพการใช้ระบบสารสนเทศ , การใช้ระบบสารสนเทศของบุคลากรในโรงเรียน

Abstract

This study aims (1) to find efficiency of personnel's information system used in school under Suphanburi Primary Education Service Area Office 1 (2) to compare of those personnel's information system used which classified by educational background, work experience and school size.

This is quantitative research which consisted of 327 sample personnel in schools under Suphanburi Primary Educational Service Area Office 1. Tool used in this research is a 5-level estimation scale model questionnaire. The statistics used for data analysis were mean, percentage, standard deviation, one-way ANOVA analyzed and LSD method multiple comparison.

The result of the research (1) The efficiency of the use of information systems of personnel in schools under the Suphanburi Primary Educational Service Area Office 1 in all four areas, which are as follows: 1) Academic administration 2) Budget administration 3) Personnel administration and 4) General administration. The overall is at a high level as well as each aspect is found to be at high level. The aspect with the highest average is Budget management followed by the General management. (2) The comparison results of those personnel's information system used which classified by educational background, work experience and school size group is that those with different education background, experiences and school size. There was a statistically significant difference in the efficiency of using the information system of schools under the Primary Education Office 1 at level 05.

Keywords: the efficiency of the use of information systems, the use of information systems of school personnel

บทนำ

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพเพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ ไม่ว่าจะเป็นทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรมนั้นต้องอาศัยกระบวนการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เพราะการศึกษาจะช่วยสร้างความรู้ ทักษะ เจตคติให้คนไทยรู้จักตนเอง เข้าใจสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ตนอาศัย มีทัศนคติค่านิยม และคุณธรรมของบุคคล เมื่อบุคคลมีการศึกษาที่สมบูรณ์ย่อมใช้ความรู้และสติปัญญาของตนในการแก้ปัญหาและสร้างสรรค์ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อทำให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวบุคคลได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่การพัฒนาการศึกษา

ของไทยในระยะที่ผ่านมาประสบความสำเร็จอย่างสูงยิ่งในด้านปริมาณ แต่ในด้านคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา รัฐไม่สามารถสร้างคนให้มีคุณภาพและศักยภาพเพียงพอในการแข่งขันระดับนานาชาติได้ ดังนั้นการปฏิรูปการศึกษาจึงมีเป้าหมายเพื่อให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ มีสติรู้ทัน มีปัญญารู้คิด มีสมรรถนะ และคุณธรรม มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ประเทศชาติและพลเมืองดีของโลก โดยมีมุ่งปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ คือ เน้นการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และการเรียนรู้ของคนไทย การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้เกิดการเรียนรู้อย่างทั่วถึงและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสังคม (สุทธิรา เกษมราษฎร์, 2559) คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต้องตระหนักและ ร่วมกันดำเนินการให้บรรลุผลในที่สุด

รูปแบบการศึกษาในปัจจุบันที่มุ่งเน้นส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้จึงเน้นที่การพัฒนาศักยภาพและความรู้เรื่อง เทคโนโลยี (Technology Literacy) ให้กับผู้เรียนโดยการมุ่งพัฒนาความสามารถในการใช้ การจัดการ การเข้าใจ ในเทคโนโลยี ซึ่งปรัชญาหนึ่งของการศึกษาเทคโนโลยี คือ การสอนให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดแก้ปัญหา ซึ่งถือ ว่าเป็นทักษะสำคัญในการดำรงชีวิตในระยะยาว เพราะทักษะการแก้ปัญหาที่เกิดจากการเรียนรู้ การคิดหาแนวทางแก้ปัญหา การคิดอย่างเป็นเหตุเป็นผล จนถึงการคิดตัดสินใจเพื่อที่จะนำไปสู่หนทางการลงมือปฏิบัติ เพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบของปัญหานั้นโดยอาศัยกระบวนการแก้ปัญหาทางเทคโนโลยีศึกษา เช่น การวิจัยและพัฒนา (Research & Development) หรือ R & D วิธีการทางวิทยาศาสตร์และการสืบเสาะทางวิทยาศาสตร์ (Scientific Methods & Scientific Inquiry) กระบวนการออกแบบทางวิศวกรรม (Engineering Design Process) หรือ EDP การประดิษฐ์และนวัตกรรม (Interventions & Innovations) รวมถึงปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligent) หรือ AI เป็นต้น (สุภาวดี สารวัน, 2562)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาประสิทธิภาพการใช้อยู่ระบบสารสนเทศของบุคลากร ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการใช้อยู่ระบบสารสนเทศของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการใช้อยู่ระบบสารสนเทศของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียน

สมมุติฐานการวิจัย

1. วุฒิกการศึกษาต่างกันมีประสิทธิภาพการใช้อยู่ระบบสารสนเทศของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 แตกต่างกัน
2. ประสบการณ์ทำงานต่างกันประสิทธิภาพการใช้อยู่ระบบสารสนเทศของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 แตกต่างกัน

3. ขนาดโรงเรียนต่างกันมีประสิทธิภาพการใช้ระบบสารสนเทศของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่องประสิทธิภาพการใช้ระบบสารสนเทศของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 มีขั้นตอนในการดำเนินงานดังต่อไปนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุพรรณบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 1,820 คน (ข้อมูลบุคลากร สพป. สุพรรณบุรี เขต 1 ณ วันที่ 13 พ.ย. 2563) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร ยามานะ (Yamane, 1973 อ้างใน ภัทรานิษฐ์ เหมะทอง, 2560) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 327 คน จากนั้นจึงเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยสุ่มตัวอย่างแบบ แบ่งเป็นชั้น ภูมิ (Stratified Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์และขนาดโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list) ตอนที่ 2 เป็น ข้อคำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการใช้ระบบสารสนเทศของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 แบ่งเป็น 4 ด้าน คือด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการ บริหาร งบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบใน ช่องที่ ตรงกับความเห็นมากที่สุด ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ตามแบบของลิเคิร์ท (Likert) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

3. การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ของ แบบสอบถาม ผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา พบว่า ข้อคำถามมีดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.5 ขึ้น ไป ในส่วนค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ซึ่งวิเคราะห์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient method) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach, 1990 อ้างใน ภัทรานิษฐ์ เหมะทอง, 2560) กับบุคลากรใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุพรรณบุรี เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน พบว่า ค่า ความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.964

4. การวิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิภาพการใช้ระบบสารสนเทศของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 โดยการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จ ด้วยวิธีการทางสถิติซึ่งการ วิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละตอนมีดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์และขนาดโรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ตอนที่ 2 ข้อคำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการใช้ระบบสารสนเทศของบุคลากรในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean : $\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) โดยรวมและรายด้าน การแปลผลตามเกณฑ์ดังนี้ (บุญ ชม ศรีสะอาด, 2560 หน้า 121)

ค่าเฉลี่ย 4.51 -5.00 หมายถึง มีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 -4.50 หมายถึง มีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 -3.50 หมายถึง มีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 -2.50 หมายถึง มีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 -1.50 หมายถึง มีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การเปรียบเทียบประสิทธิภาพการใช้ระบบสารสนเทศของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์และขนาดโรงเรียนของ กลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

ผลการวิจัย จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิภาพการใช้ระบบสารสนเทศของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 สรุปผลการวิจัย ดังนี้ 1. ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 สามารถสรุปผลได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (n)	ร้อยละ (%)
- ประสบการณ์มากกว่า 20 ปี	41	12.5
รวม	327	100.0
3. ขนาดโรงเรียน		
- ขนาดเล็ก	119	36.4
- ขนาดกลาง	130	39.8
- ขนาดใหญ่พิเศษ	78	23.9
รวม	327	100.0
ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (n)	ร้อยละ (%)
1. วุฒิการศึกษา		
- ต่ำกว่าปริญญาตรี	39	11.9
- ปริญญาตรี	195	59.6
- สูงกว่าปริญญาตรี	93	28.4
รวม	327	100.0
2. ประสบการณ์		
- ประสบการณ์ 0 - 10 ปี	107	32.7
- ประสบการณ์ 11 - 20 ปี	179	54.7

จากตารางที่ 1 พบว่า ข้อมูลทั่วไปของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 195 คน คิดเป็นร้อยละ 59.6 สูงกว่าปริญญาตรีจำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 28.4 และต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 11.9 ด้านประสบการณ์ พบว่า ประสบการณ์ 11 - 20 ปี จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 54.7 ประสบการณ์ 0 - 10 ปี

จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 32.7 และประสบการณ์มากกว่า 20 ปีจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 ส่วนขนาดโรงเรียน พบว่าเป็นบุคลากรในโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 39.8 โรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 36.4 โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 23.9

2. ผลการศึกษาประสิทธิภาพการใช้ระบบสารสนเทศของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 โดยผู้วิจัยแบ่งการศึกษาออกเป็น 4 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ 2) ด้านการบริหารงบประมาณ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล และ 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป ซึ่งแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาประสิทธิภาพการใช้ระบบสารสนเทศของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 โดยภาพรวม

ประสิทธิภาพการใช้ระบบสารสนเทศของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ	อันดับที่
1. ด้านการบริหารงานวิชาการ	3.98	0.59	มาก	3
2. ด้านการบริหารงบประมาณ	4.18	0.77	มาก	1
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	3.92	0.75	มาก	4
4. ด้านการบริหารงานทั่วไป	3.99	0.57	มาก	2
ภาพรวม	4.00	0.60	มาก	-

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการใช้ระบบสารสนเทศของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยของ ระดับคะแนนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.60) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยของระดับ คะแนนสูงที่สุด คือ ด้านการบริหารงบประมาณ ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.77) รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.75) ด้านการบริหารงานทั่วไป ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.57) และด้านการบริหารงานวิชาการ ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.59) ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิภาพการใช้ระบบสารสนเทศของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์และขนาดโรงเรียน พบว่า บุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 ที่มีวุฒิการศึกษา ประสบการณ์และขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการใช้ระบบสารสนเทศของบุคลากร ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิภาพการใช้ระบบสารสนเทศของบุคลากรในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์และขนาด โรงเรียน

ประสิทธิภาพการใช้ระบบสารสนเทศของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1	วุฒิการศึกษา		ประสบการณ์		ขนาดโรงเรียน	
	F-test	Sig.	F-test	Sig.	F-test	Sig.
1. ด้านการบริหารงานวิชาการ	1.977	0.140	11.646	0.000*	6.926	0.002*
2. ด้านการบริหารงบประมาณ	2.654	0.072	9.649	0.000*	5.689	0.005*
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	3.231	0.041*	11.488	0.000*	0.547	0.579
4. ด้านการบริหารงานทั่วไป	3.618	0.014*	1.725	0.180	2.586	0.077
รวม	2.992	0.031*	8.924	0.000*	2.402	0.041*

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

สรุปและการอภิปรายผล

จากผลการศึกษาประสิทธิภาพการใช้ระบบสารสนเทศของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปราย ดังนี้

1. ประสิทธิภาพการใช้ระบบสารสนเทศของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 เห็นถึงความพร้อมและความสำคัญของการใช้ระบบสารสนเทศในสถานศึกษายุคปัจจุบัน ซึ่งมีการใช้งานที่ง่าย สะดวก และบุคลากรมีความรู้ในการใช้งานมากขึ้น จึงทำให้ประสิทธิภาพการใช้ระบบสารสนเทศของบุคลากรในโรงเรียนในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับทิพย์วัลย์ นนทเกท (2559: 92) ที่ศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. จากผลการเปรียบเทียบระดับปฏิบัติประสิทธิภาพการใช้ระบบสารสนเทศของบุคลากรในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 สามารถแยกการอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

2.1 บุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ในภาพรวม สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้เนื่องจากผู้ที่มีวุฒิการศึกษามากกว่าปริญญาตรีมีระดับปฏิบัติประสิทธิภาพการใช้ ระบบสารสนเทศแตกต่างจากผู้ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี ซึ่งสอดคล้องกับภรณ์สิณี จิตติกรประภาพงศ์ (2558) ที่ศึกษาเรื่องการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศที่ส่งผลต่อการใช้อินเทอร์เน็ตในการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 กล่าวว่าผู้ที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่ามีความถี่ ความชำนาญในการใช้ระบบสารสนเทศมากกว่า

2.2 บุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ผู้ที่มีประสบการณ์ 11-20 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างจากผู้ที่มีประสบการณ์ 0-10 ปี และประสบการณ์มากกว่า 20 ปี

อาจเป็นเพราะผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากจะได้รับมอบหมายในการเป็นผู้นำหรือหัวหน้าในการปฏิบัติงาน มีการใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา เพื่อให้การปฏิบัติงานคล่องตัว ทำให้งานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้ดีกว่า ซึ่งสอดคล้องกับจันทิมา ศรีเมือง (2558) ที่ได้กล่าวว่าปัจจุบัน ระบบสารสนเทศมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงาน และประสบการณ์ทำงานของบุคลากรในการใช้ระบบสารสนเทศ ในงานแต่ละฝ่ายแตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับกฤษฎา แรงเขตกิจ (2558) ที่ได้ศึกษาแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน จังหวัดอุทัยธานีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 42 กล่าวว่าบุคลากรหลักในการดำเนินงานด้านคอมพิวเตอร์และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศนี้ต้อง ใช้ผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการใช้งานโปรแกรม และการจัดทำข้อมูลในรูปแบบดิจิทัลอย่าง เป็นระบบเพื่อสนับสนุนการนำเสนอในรูปแบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต 2.2 บุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ผู้ที่มี ประสบการณ์ 11-20 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างจากผู้ที่มีประสบการณ์ 0-10 ปี และประสบการณ์มากกว่า 20 ปี อาจเป็นเพราะผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากจะได้รับมอบหมายในการเป็นผู้นำหรือหัวหน้าในการ ปฏิบัติงาน มีการใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา เพื่อให้การปฏิบัติงานคล่องตัว ทำให้ งานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้ดีกว่า ซึ่งสอดคล้องกับจันทิมา ศรีเมือง (2558) ที่ได้กล่าวว่าปัจจุบัน ระบบสารสนเทศมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงาน และประสบการณ์ทำงานของบุคลากรในการใช้ระบบสารสนเทศ ในงานแต่ละฝ่ายแตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับกฤษฎา แรงเขตกิจ (2558) ที่ได้ศึกษาแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน จังหวัดอุทัยธานีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 42 กล่าวว่าบุคลากรหลักในการดำเนินงานด้านคอมพิวเตอร์และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศนี้ต้อง ใช้ผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการใช้งานโปรแกรม และการจัดทำข้อมูลในรูปแบบดิจิทัลอย่าง เป็นระบบเพื่อสนับสนุนการนำเสนอในรูปแบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

2.3 บุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ในภาพรวมขนาดโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 โรงเรียนขนาดกลางมีความคิดเห็นแตกต่างจากโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ พิชญาณี กาหลง (2563) ศึกษาเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของโรงเรียนโดยรวมแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าบริบทของโรงเรียนแต่ละโรงเรียนมีความแตกต่าง กัน เช่น จำนวนนักเรียน จำนวนบุคลากร จึงทำให้การใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของโรงเรียนแตกต่างกัน สอดคล้องกับสมจิตร ขวัญแดง (2560) ได้กล่าวว่า โรงเรียนขนาดใหญ่จะมีการบริหารงานมากกว่าขนาด กลางและขนาดเล็ก และโรงเรียนที่มีขนาดใกล้เคียงกันมีการบริหารงานโดยใช้ระบบสารสนเทศใกล้เคียงกัน บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบเหมือนกัน ปฏิบัติงานอยู่ภายใต้นโยบาย และแนวปฏิบัติเดียวกันดังนั้นจึงมีการใช้ ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารที่แตกต่างกันตามขนาดของโรงเรียนเพื่อให้มีความเหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพ สูงสุดในการบริหารงาน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า บุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการใช้ระบบสารสนเทศของบุคลากรในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้บุคลากรเกี่ยวกับการใช้ระบบสารสนเทศในโรงเรียนเพิ่มขึ้น 1.2 ผลการวิจัยสามารถนำไปเป็นข้อมูลประกอบในการวางแผนพัฒนาการใช้ระบบสารสนเทศของบุคลากร ในโรงเรียนที่ไม่ได้อยู่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต

1 2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาปัจจัยในการบริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อการใช้ระบบสารสนเทศของบุคลากรในโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการใช้ระบบสารสนเทศของบุคลากรในโรงเรียนที่ไม่ได้อยู่ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

เอกสารอ้างอิง

กฤตยชญ์ แรงเขตกิจ. (2558). แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน จังหวัดอุทัยธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42.(วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

การสัณิ จิตติกรประภาพงศ์. (2558). การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศที่ส่งผลต่อการใช้อินเทอร์เน็ตในการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2. วารสารวิชาการศิลปกร, 8(3), 1-13.

จันทิมา ศรีเมือง. (2558). การใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารโรงเรียนภาครัฐสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต1. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ภัทรานิษฐ์ เหมาะะทอง, วนิดา ทองโคตร และสุพรรณิ อึ้งปัญสัตว์วงศ์. (2560). การกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตร Yamane, จาก.

http://sc2.kku.ac.th/stat/statweb/images/Eventpic/60/Seminar/01_9_Yamane.pdf.

พิชญานี กาหลง. (2563). แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 11(2), 149-162.

- ทิพย์วัลย์ นนทเกท. (2559). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- สุทธิรา เกษมราษฎร์. (2559). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนกลุ่มบางละมุง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต), สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุภาวดี สาระวัน. (2562). เทคโนโลยีกับสะเต็มศึกษา, สืบค้นเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 63. <https://www.scimath.org/article-stem/item/9103-2018-10-18-08-35-19>
- สมจิตร ขวัญแดง. (2560). สภาพปัญหาของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัด เทศบาลนครหาดใหญ่จังหวัดสงขลา. (สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต), บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1. (2563). สรุปข้อมูลพื้นฐานทางการศึกษา ปีการศึกษา 2563. สุพรรณบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1.

ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา

สุพรรณบุรีเขต 3

INFORMATION SYSTEM FOR THE ADMINISTRATION IN SUPHANBURI PRIMARY

EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 3

กนกวรรณ ภูมั่ง

Kanokwan Phukang

นักวิจัยอิสระ

Independent Researcher

E-mail: kanokwan2910@gmail.com

Received September, 04 2024; Revised November 12, 2024; Accepted December 07, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3 (2) เพื่อเปรียบเทียบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์และขนาดโรงเรียน

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร และครูที่อยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3 จำนวน 324 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และการเปรียบเทียบพหุคูณด้วยวิธี LSD

ผลการวิจัย (1) ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายขั้นตอน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกขั้นตอน (2) ผลการเปรียบเทียบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ และขนาดโรงเรียน พบว่า ผู้บริหาร และครูที่อยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3 ที่มีตำแหน่ง ประสบการณ์ และขนาดโรงเรียนต่างกัน มีระดับการปฏิบัติระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ระบบสารสนเทศ, ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน

Abstract

This study aims (1) to find information system for the administration of Suphanburi Primary Education Service Area Office 3 (2) compare the information system for the administration which classified by position, work experience and school size.

This is quantitative research which consisted of 324 sample administrators and teachers in schools under Suphanburi Primary Educational Service Area Office 3. Tool used in this research is a 5-level estimation scale model questionnaire. The statistics used for data analysis were mean, percentage, standard deviation, one-way ANOVA analyzed and LSD method multiple comparison

The result of the research (1) the information system for the administration of Suphanburi Primary Education Service Area Office 3. The overall is at a high level as well as each aspect is found to be at high level. (2) The comparison results of information system for the administration used which classified by position, work experience and school size group is that those with different position, experiences and school size. There was a statistically significant difference in the information system for the administration of Suphanburi Primary Education Service Area Office 3 at level 05.

Keywords: information system, information system for the administration

บทนำ

ปัจจุบันชีวิตของเราทุกคนรายล้อมไปด้วยข้อมูล (data) ซึ่งกลไกสำคัญในการรวบรวม จัดเก็บให้เกิดเป็นสารสนเทศ (information) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้ข้อมูลและสารสนเทศในการวางแผนและการตัดสินใจ เพื่อให้การบริหารงานเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ดังนั้นข้อมูลสารสนเทศต้องมีความสอดคล้องกับความต้องการ รวมทั้งมีความถูกต้องและข้อมูลเป็นปัจจุบัน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) นโยบายการปฏิรูปการศึกษามาปฏิบัติตามก็มีความหลากหลายทั้งมาตรฐานและคุณภาพ ปัจจัยเอื้อที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ ตามเป้าหมาย มีความแตกต่างกัน โรงเรียนที่มีความพร้อม ทั้งทางด้านการบริหาร วัสดุอุปกรณ์บุคลากร งบประมาณสูง จะสามารถจัดการศึกษาให้ได้คุณภาพสูง ซึ่งมักจะเป็นโรงเรียนที่อยู่ในเมืองใหญ่ๆ ซึ่งมีอยู่จำนวนจำกัด ส่วนโรงเรียนที่อยู่ในชนบทห่างไกลมักจะไม่มีความขาดแคลนในทุกๆ ด้าน ทำให้ไม่สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพมาตรฐาน สภาพดังกล่าวก่อให้เกิดช่องว่างทางสังคมและเป็นอุปสรรคต่อการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556)

ระบบสารสนเทศมีบทบาทสำคัญต่อการจัดการศึกษาทั้งด้านการบริหารและด้านการจัดการเรียนการสอน สามารถจัดการข้อมูลตั้งแต่การเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบความถูกต้อง วิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำเป็นสารสนเทศ เก็บรักษาข้อมูลและสารสนเทศ รวมถึงการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศเพื่อให้ได้สารสนเทศที่ถูกต้อง

และทันต่อความต้องการของผู้ใช้และผู้ใช้นำสารสนเทศที่ได้ไปประกอบการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ และจากผลงานวิจัยของพิชญานีกาหลง (2563) พบว่า สถานศึกษาควรนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้ทันสมัย และจัดทำแผนงบประมาณการประเมินและติดตามการใช้งบประมาณ รวมทั้งพัฒนาฐานข้อมูลบุคลากรและฐานข้อมูลของสถานศึกษา ตลอดจนพัฒนาระบบการบริหารอาคารสถานที่ภายในสถานศึกษาและฐานข้อมูลเครือข่ายการเรียนรู้ของสถานศึกษา

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ตำแหน่งต่างกันระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุพรรณบุรีเขต 3 แตกต่างกัน
2. ประสิทธิภาพต่างกันระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3 แตกต่างกัน
3. ขนาดโรงเรียนต่างกันระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3 แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่อง ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3 มีขั้นตอนในการดำเนินงานดังต่อไปนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร และครูที่อยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 1,719 คนกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Yamane, 1973 อ้างใน ภัทรา นิษฐ์เหมาะทอง, 2560) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 324 คน จากนั้นจึงเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งเป็น ชั้นภูมิ (Stratified Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ตำแหน่ง ประสิทธิภาพและขนาดโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของโรงเรียน จำนวน 40 ข้อ เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นมากที่สุด ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ตามแบบของลิเคิร์ท (Likert)

3. การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา พบว่า ข้อคำถามมีดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.6 – 1.00 ในส่วนค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ซึ่งวิเคราะห์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient method) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach, 1990 อ้างใน ภัทรานิษฐ์เหมาะทอง, 2560) กับบุคลากรใน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุพรรณบุรีเขต 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน พบว่า ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.827

4. การวิเคราะห์ข้อมูลระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สุพรรณบุรี เขต 3 โดยการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จ ด้วยวิธีการทางสถิติซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละตอนมีดังนี้ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ และขนาดโรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ตอนที่ 2 ข้อคำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุพรรณบุรี เขต 3 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean : $\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) โดยรวมและรายด้าน นำเสนอในรูปแบบตารางการแสดงผล ตามเกณฑ์ดังนี้(บุญชม ศรีสะอาด, 2560 หน้า 121)

ค่าเฉลี่ย 4.51 -5.00 หมายถึง มีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 -4.50 หมายถึง มีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 -3.50 หมายถึง มีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 -2.50 หมายถึง มีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 -1.50 หมายถึง มีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การเปรียบเทียบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สุพรรณบุรี เขต 3 โดยจำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และ ขนาดโรงเรียน ของกลุ่ม ตัวอย่าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

ผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3 สรุปผลการวิจัย ดังนี้ 1. ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารและครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุพรรณบุรีเขต 3 สามารถสรุปผลได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารและครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3

ข้อมูลทั่วไป	ตำแหน่ง			ประสบการณ์				ขนาดโรงเรียน			
	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	รวม	0 - 5 ปี	6 - 10 ปี	10 ปีขึ้นไป	รวม	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	รวม
จำนวน (n)	32	292	324	41	164	119	324	124	129	71	324
ร้อยละ (%)	9.8	90.2	100	12.5	51.2	36.3	100	38.3	39.8	21.9	100

จากตารางที่ 1 พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารและครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ด้านตำแหน่งพบว่าส่วนใหญ่มีตำแหน่งครูจำนวน 292 คน คิดเป็นร้อยละ 90.2 และตำแหน่งผู้บริหาร จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 9.8 ด้านประสบการณ์ ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ 6 - 10 ปี จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 51.2 รองลงมา มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 36.3 และประสบการณ์ 0 - 5 ปี จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 ส่วนด้านขนาดโรงเรียนพบว่าเป็นผู้ที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 39.8 โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 38.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 21.9

2. ผลการศึกษาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สุพรรณบุรี เขต 3 โดยผู้วิจัยศึกษาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน ซึ่งแสดงผลการวิเคราะห์ ข้อมูล โดยรวมและรายขั้นตอนดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 โดยภาพรวม

ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	อันดับ
1. การเก็บรวบรวมข้อมูล	4.00	0.61	มาก	2
2. การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล	4.02	0.76	มาก	1
3. การวิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำเป็นสารสนเทศ	3.99	0.59	มาก	3
4. การเก็บรักษาข้อมูลและสารสนเทศ	3.78	0.54	มาก	5
5. การนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ	3.80	0.61	มาก	4

ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	อันดับ
รวม	3.91	0.59	มาก	-

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน ใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยของระดับคะแนนอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.59) เมื่อพิจารณารายขั้นตอน พบว่า ขั้นที่มีค่าเฉลี่ยของระดับคะแนนสูงที่สุด คือ ขั้นตอนการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.76) รองลงมา คือ ขั้นตอนการเก็บรวบรวม ข้อมูล ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.61) และอันดับสามคือขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำเป็นสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.59) 3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต

3 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์และขนาดโรงเรียน ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง

ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3	ตำแหน่ง	
	t-test	Sig.
1. การเก็บรวบรวมข้อมูล	1.329	0.189
2. การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล	-2.416	0.018*
3. การวิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำเป็นสารสนเทศ	-2.957	0.004*
4. การเก็บรักษาข้อมูลและสารสนเทศ	0.022	0.982
5. การนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ	-3.010	0.003*
รวม	-2.137	0.036*

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 3 พบว่าผู้บริหาร และครูที่มีตำแหน่งต่างกัน มีระดับปฏิบัติระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร โรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3 จำแนกตามประสบการณ์

ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3	ประสบการณ์	
	F-test	Sig.
1. การเก็บรวบรวมข้อมูล	3.122	0.045*
2. การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล	8.123	0.000*
3. การวิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำเป็นสารสนเทศ	3.385	0.035*
4. การเก็บรักษาข้อมูลและสารสนเทศ	2.378	0.094
5. การนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ	3.548	0.030*
รวม	4.379	0.013*

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้บริหาร และครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีระดับปฏิบัติระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3	ขนาดโรงเรียน	
	F-test	Sig.
1. การเก็บรวบรวมข้อมูล	1.799	0.167
2. การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล	0.855	0.426
3. การวิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำเป็นสารสนเทศ	6.026	0.003*
4. การเก็บรักษาข้อมูลและสารสนเทศ	4.030	0.019*
5. การนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ	1.862	0.000*
รวม	3.096	0.047*

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้บริหาร และครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีระดับปฏิบัติระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปและการอภิปรายผล

จากผลการศึกษาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3 มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปราย ดังนี้

1. ผู้บริหารและครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3 มีระดับการปฏิบัติระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับพิชญานิภาหลง (2563) ที่ศึกษาแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 1 พบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โรงเรียนนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้ทันสมัย มีการจัดวางโครงสร้างระบบบริหารจัดการที่ดีซึ่งต้องมีระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงาน บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมตลอดจนกระบวนการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาโรงเรียน

2. จากผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3 สามารถแยกการอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

2.1 ครูมีระดับปฏิบัติระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนมากกว่าผู้บริหาร ซึ่งสอดคล้องกับสวดี เสนีย์ วงศ์ ณ อุทัย (2560) ที่ศึกษาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานสถานศึกษาต้นแบบ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท พบว่า โดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจมาจากผู้บริหารและครูมีความคุ้นชินกับระบบสารสนเทศเนื่องจากจะต้องปฏิบัติงานอยู่กับโรงเรียนอยู่แล้ว จึงทำให้มีระดับการปฏิบัติระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของครูมากกว่าผู้บริหาร

2.2 ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ต่างกันมีระดับการปฏิบัติโดยรวมแตกต่างกัน ผู้ที่มีประสบการณ์ 6-10 ปีมีระดับการปฏิบัติมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปีเมื่อพิจารณารายชั้นพบว่าแตกต่างกันทุกชั้น ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้ที่มีประสบการณ์ 6-10 ปีเป็นกลุ่มที่มีการดำรงชีวิตอยู่ในช่วงความเจริญก้าวหน้าทางด้าน ระบบ

สารสนเทศซึ่งจะประยุกต์ใช้ได้ดีกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ 0-5 ปีและผู้ที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปีซึ่ง สอดคล้องกับจันทิมา ศรีเมือง (2558) ที่ศึกษาการใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารโรงเรียนภาครัฐสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปีมีการใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีการใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

2.3 ผู้บริหารและครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกันมีระดับการปฏิบัติโดยรวมแตกต่างกัน ผู้บริหารและครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กมีระดับการปฏิบัติต่างจากผู้บริหารและครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ เมื่อ พิจารณารายขั้นตอนพบว่าขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำเป็นสารสนเทศ ขั้นตอนการเก็บรักษาข้อมูล และ สารสนเทศ และขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำเป็นสารสนเทศแตกต่างกัน ยกเว้นขั้นตอนการเก็บรวบรวม ข้อมูล และขั้นตอนการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร โรงเรียนขึ้นอยู่กับความพร้อมด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และด้านวัสดุอุปกรณ์สอดคล้องกับผลการศึกษาของ พงศ์พันธ์เขียวตา (2559) ที่ศึกษาการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 กล่าวว่า การเก็บรวบรวมข้อมูลไม่กำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน ผู้บริหารและครูในโรงเรียนขาดความชำนาญในการวิเคราะห์ข้อมูล รวมถึงจำนวนผู้บริหารและครูโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่มีผู้รับผิดชอบงานสารสนเทศ 2 คนขึ้นไป ส่วนในโรงเรียนขนาดเล็กนอกจากรับผิดชอบงานสารสนเทศแล้วยังต้องปฏิบัติงานอื่นอีก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3 ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้บุคลากรเกี่ยวกับระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนเพิ่มขึ้น

1.2 ผลการวิจัยสามารถนำไปเป็นข้อมูลประกอบในการวางแผนพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนที่ไม่ได้อยู่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาปัจจัยในการบริหารโรงเรียนที่ส่งผลกระทบต่อระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนของโรงเรียนที่ไม่ได้อยู่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *กรอบความคิดและแนวทางการประเมินผลด้วยทางเลือกใหม่ตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- จันทิมา ศรีเมือง. (2558). *การใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารโรงเรียนภาครัฐสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 1*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิต วิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ
- สุวิริยาสาสน์. ภัทรานิษฐ์ เหมาะทอง, วนิดา ทองโคตร และสุพรรณิ อึ้งปัญสัตวงศ์. (2560). *การกำหนดขนาด ตัวอย่างโดยใช้ สูตร Yamane*, สืบค้นเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2563. http://sc2.kku.ac.th/stat/statweb/images/Eventpic/60/Seminar/01_9_Yamane.pdf.
- พิชญานี กาหลง. (2563). *แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1*. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 11(2), 149-162.
- พงศ์พันธ์ เขียวตา. (2559). *การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3*. (วิทยานิพนธ์ ศึกษา ศาสตรมหาบัณฑิต), สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุดี เสนีย์ค์ ณ อยุธยา. (2560). *แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานสถานศึกษาต้นแบบด้าน เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร มหาบัณฑิต), สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3. (2563). *ข้อมูลบุคลากรและนักเรียน ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3*. เข้าถึงได้จาก : http://data.bopp-obec.info/emis/school.php?Area_CODE=7203, 10 พฤศจิกายน 2563.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579*. กรุงเทพฯ: บริษัท พริก หวานกราฟฟิค จำกัด.

การพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจวบคีรีขันธ์

Developing Innovative Thinking Skills of School Administrators in the Digital Age
under the Prachuap Khiri Khan Secondary Educational Service Area Office

สุภัสสร อินทร์แสง

Supassorn Insaeng

โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์ สพป. ประจวบคีรีขันธ์ เขต ๒

Wang Klai Kangwon School Under Royal Patronage, Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service
Area Office 2

E-mail: supussornin@gmail.com

Received September 29, 2024; Revised November 23, 2024; Accepted December 07, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ (1) เพื่อศึกษาระดับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในยุคดิจิทัล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ (2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ โดยจำแนกตาม วุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน และ (3) เพื่อนำเสนอ แนวทางการพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล การวิจัยนี้เป็นการวิจัย เชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 910 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 278 คน เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามและแบบ สัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบ สมมติฐานด้วยสถิติค่าที และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า (1) ด้านระดับทักษะการคิด เชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (2) ด้านการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับทักษะการคิด เชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ โดยจำแนกตาม วุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 และ (3) ด้านแนวทางการพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ควรมีการวางแผน (Plan) ลงมือปฏิบัติ(Do) การตรวจสอบ(Check) และการปรับปรุง (Act)

คำสำคัญ: แนวทางการพัฒนา,ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม , ยุคดิจิทัล

Abstract

The research objectives are as follows: (1) to investigate the level of innovative thinking skills of school administrators in the digital age in the Prachuap Khiri Khan Secondary Educational Service Area Office (2) to compare teachers' opinions on innovative thinking skills of school administrators in the digital age in Prachuap Khiri Khan Secondary Educational Service Area Office, classified by educational qualifications and work experience, and (3) to present guidelines for developing innovative thinking skills of school administrators in the digital age. The quantitative research design was used. The population in the research included 910 teachers under the Prachuap Khiri Khan Secondary Educational Service Area Office and the sample group included 278 people. Data collection tools were questionnaires and structured interviews. Percentage, mean, standard deviation, T-test and One-Way ANOVA were used to analyze data. The research found that (1) the level of innovative thinking skills of school administrators in the digital era in Prachuap Khiri Khan Secondary Educational Service Area Office was at a moderate level (2) The teachers' opinions on the innovative thinking skills of school administrators in the digital age in Prachuap Khiri Khan Secondary Educational Service Area Office, classified by educational background and work experience were significantly different at the .05 level and (3) guidelines for developing innovative thinking skills of school administrators in the digital age should be planning (Plan), action (Do), inspection (Check), and improvement (Act).

Keywords: Development guidelines, innovative thinking skills, the digital age

บทนำ

ปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีทั้งในปัจจุบัน และที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคต มีอัตราการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับ การเปลี่ยนแปลง ในอดีตที่ผ่านมา ซึ่งมีผลกระทบต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาเป็นอย่างมาก ดังนั้นในฐานะผู้บริหาร สถานศึกษาจึงมีความ จำเป็นที่ต้องเตรียมรับความท้าทายการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เตรียมบุคลากรและ นวัตกรรมให้พร้อม ซึ่งเป็นปัจจัย สำคัญในการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพการเรียนรู้ทั้งนี้จะต้องสนับสนุนให้ บุคลากรเปิดใจที่จะรับความคิดเห็น หรือความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ เพื่อก้าวทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นมาจากการแข่งขันที่ไร้พรมแดนในยุคของ เทคโนโลยีและข่าวสารหรือที่เรียกว่ายุคดิจิทัล “ผู้บริหารสถานศึกษา” เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่จะนำพาสถานศึกษา

ไปสู่ความสำเร็จได้ ซึ่งในยุคดิจิทัลผู้บริหารสถานศึกษาต้องรู้เท่าทัน การเปลี่ยนแปลง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ มีทักษะการ คิดเชิงนวัตกรรมและเป็นผู้ดำเนินการสร้างหรือนำ นวัตกรรมมาใช้ให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด (วันชัย ราชวงศ์, 2562)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบึงขาคี ได้กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาคุณภาพ การศึกษาไว้ว่า “ภายในปี พ.ศ.2570 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบึงขาคีเป็นองค์กรแห่ง นวัตกรรมการศึกษา พัฒนาผู้เรียนคุณภาพสู่สังคม” และได้กำหนดพันธกิจได้ ดังนี้ 1) ส่งเสริม สนับสนุนการ จัด การศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของผู้เรียนเต็มตามศักยภาพตามแนวพหุปัญญา เพิ่มขีดความสามารถในการ แข่งขัน และพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 2) พัฒนาผู้บริหาร สถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้เป็นบุคคลคุณธรรม มีจรรยาบรรณวิชาชีพครู และมีความเชี่ยวชาญใน การจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองทิศทางการพัฒนาของประเทศ 3) ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาสถานศึกษา และ ระบบการบริหารจัดการให้มีความปลอดภัย มีคุณภาพ เป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม การศึกษา และองค์กรแห่งการ เรียนรู้ 4) พัฒนาระบบการบริหารจัดการคุณภาพ บนฐานการมีส่วนร่วมของ ภาคีเครือข่ายอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลเหมาะสมตามบริบท จะเห็นได้ว่าสำนักงานเขตพื้นที่ มัธยมศึกษาประจำบึงขาคีต้องการเป็น องค์กรแห่งนวัตกรรมการศึกษา พัฒนาผู้เรียนคุณภาพสู่สังคม ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีทักษะ การคิดเชิงนวัตกรรม เพื่อนำสถานศึกษาสู่องค์กรแห่ง นวัตกรรมการศึกษา

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถาน ศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบึงขาคี เพื่อให้ทราบสภาพการ ปฏิบัติงาน ปัญหา อุปสรรค ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในยุคดิจิทัล ตลอดจนเป็นแนวทางในการพัฒนาเพื่อนำไปกำหนดแนวทางการพัฒนาทักษะการคิดเชิง นวัตกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษาในยุคดิจิทัล ไว้เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาสถานศึกษาสู่องค์กรแห่ง นวัตกรรมการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สำนักงานเขต พื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาประจำบึงขาคี
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาใน ยุค ดิจิทัล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบึงขาคี โดยจำแนกตาม วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ การทำงาน
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

ทบทวนวรรณกรรม

ความหมายของทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม จากแนวคิดความหมายทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม ซึ่งประกอบไปด้วย อนุชา โสมาบุตร (2563); อรชร ปราจันท์ (2561); Ekanem (2016) สรุปได้ว่า ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม

หมายถึง กระบวนการคิด สร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ และนวัตกรรม จากทักษะและกระบวนการคิดแบบต่าง ๆ ซึ่งแสดงออกถึงคุณลักษณะของ ผู้นำที่มีสมรรถนะ บุคลิกภาพ บทบาท เป็นความคิดนอกกรอบที่จะนำไปสู่ความคิดสร้างสรรค์

องค์ประกอบของทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม จากแนวคิด Horth & Buchner (2014) กล่าวถึงทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร ประกอบด้วย 6 ทักษะ ดังนี้

1) การใส่ใจหรือเอาใจใส่ (Paying Attention) หมายถึง ผู้บริหารสามารถติดตามสถานการณ์ จากสื่อออนไลน์ ข่าวสาร ภาพหรือวิดีโอ พิจารณาส่งต่าง ๆ ในมุมมองที่แตกต่างและใช้ข้อมูลจากแหล่งข้อมูล ออนไลน์ที่หลากหลาย ซึ่งทำให้ได้มาซึ่งมุมมองใหม่ ๆ และความชัดเจนมากขึ้น

2) การเข้าถึงเฉพาะบุคคล (Personalizing) หมายถึง ผู้บริหารสามารถให้ความสำคัญและทำความเข้าใจกับประสบการณ์ของแต่ละคนจากแหล่งข้อมูลสารสนเทศหรือสื่อออนไลน์

3) การสร้างภาพลักษณ์ (Imaging) หมายถึง ผู้บริหารสามารถคิดให้เป็นรูปธรรมโดยการแสดงข้อมูล ด้วยภาพกราฟิก เรื่องราวความประทับใจ และคำอุปมาอุปไมยซึ่งทำให้เข้าใจได้ง่าย โดยใช้เทคโนโลยีหรือสื่อ ออนไลน์ เป็นสื่อกลางในการสื่อสารการส่งผ่านข้อมูลความรู้ต่าง ๆ

4) การทำงานที่ผ่อนคลาย (Serious Play) หมายถึง ผู้บริหารสามารถพัฒนานวัตกรรมผ่านเทคโนโลยี ข่าวสาร และมีแนวคิดบางข้อที่ไม่เป็นไปตามกฎ บางสิ่งต้องสร้างด้วยความสนุกสนานบ้าง ต้องมีการผ่าน วิธีการที่ไม่เป็นไปตามแบบแผน

5) การสืบเสาะแบบร่วมมือร่วมพลัง (Collaborative Inquiry) หมายถึง ผู้บริหารต้องตระหนักว่า นวัตกรรมส่วนมากไม่ได้สร้างขึ้นได้ด้วยบุคคลเดียว นวัตกรรมมักได้มาจากการแบ่งปันความคิดที่กว้างขวาง และไม่ถือคติ ได้รับความร่วมมือด้านการสืบค้นข้อมูลต่าง ๆ จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศหรือสื่อออนไลน์ จึงจะเป็นกระบวนการที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืน

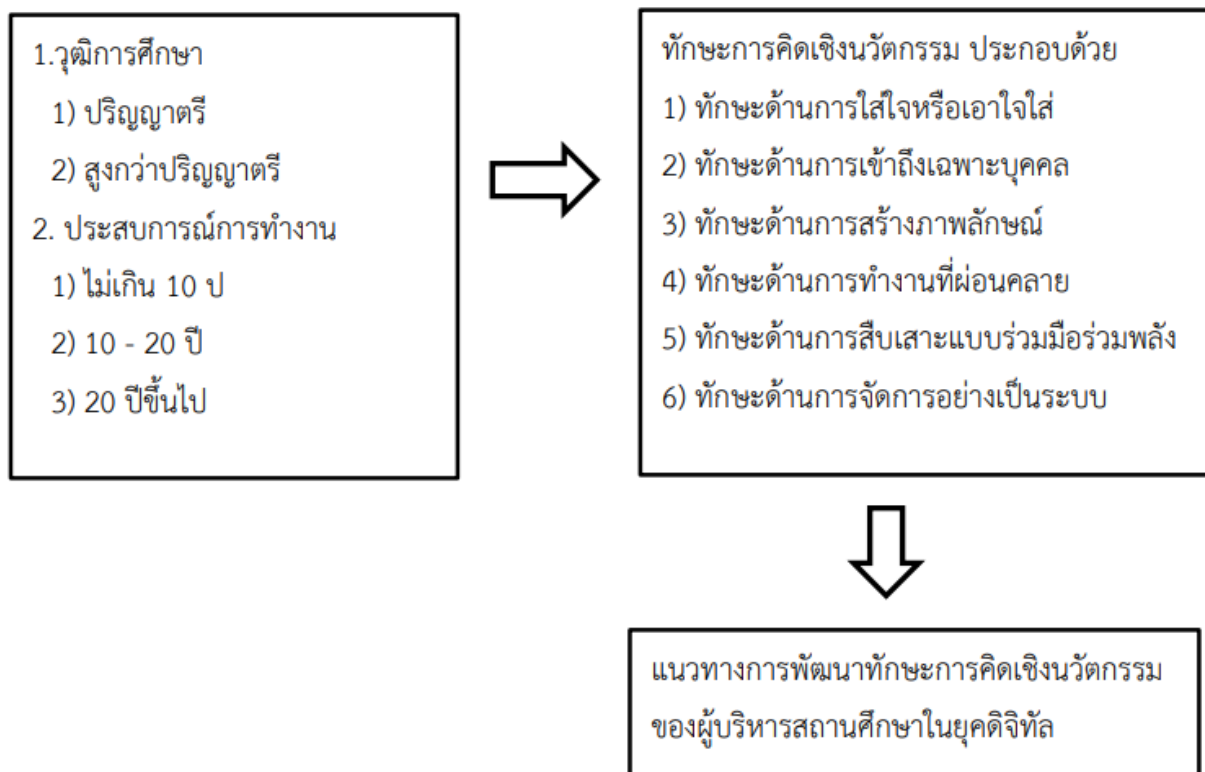
6) การจัดการอย่างเป็นระบบ (Crafting) หมายถึง ผู้บริหารสามารถรับมือกับความคิดต่าง ๆ ขณะที่ปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดนวัตกรรม ซึ่งเป็นการคิดและการพิจารณาภาพรวม รวมถึงความคิดเห็นขัดแย้งเพื่อที่จะ เปิดโอกาสให้กับทางแนวคิดอื่น ๆ โดยใช้เทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น

ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

จากแนวคิดผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ซึ่งประกอบไปด้วย สงบ อินทรมณี(2562); วันชัย ราชวงศ์ (2562) สรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล (School Administrators in Digital Era) หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีที่มี ความรวดเร็ว ในการสื่อสารการส่งผ่านข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสังคมไม่ว่าจะเป็น ข่าวสาร ภาพหรือวิดีโอที่ทุกคน สามารถเข้าถึงได้อย่างรวดเร็วทุกที่และทุกเวลา

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำแนวคิดที่เกี่ยวข้องนำมาสร้างเป็นกรอบ แนวคิดในการวิจัย ดังนี้

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู รวมทั้งสิ้น 910 คน จากสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ ปีการศึกษา 2566 ซึ่งมีจำนวน 18 โรงเรียน (ข้อมูล ณ วันที่ 17 พฤศจิกายน 2565) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู รวมทั้งสิ้น 278 คน จากสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ ปีการศึกษา 2566 ซึ่งได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้สูตร ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ จำนวน 2 ข้อ ประกอบด้วย วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ ตามแนวคิดของฮอร์ทและบัคเนอร์ (Horth and Buchner) ประกอบด้วย 6 ด้าน มีลักษณะเป็นแบบจัดอันดับคุณภาพ 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert's five rating Scale)

2. แบบสัมภาษณ์ สอบถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล แบบสัมภาษณ์ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert's five rating Scale)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ โดยการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยการวิเคราะห์ทางสถิติดังนี้

1. การประเมินหาคุณภาพเครื่องมือหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามการพัฒนาทักษะ การคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามและวัตถุประสงค์โดยใช้สูตร Index of Item Objective Congruence (IOC)

2. การประเมินหาคุณภาพเครื่องมือหาความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (alpha coefficient method) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.90

3. ประเมินเพื่อวัดระดับการพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert's five rating Scale) โดย หาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4. เปรียบเทียบแนวทางการพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน โดยการวิเคราะห์ค่า t-test วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) กรณีที่พบว่ามีความแตกต่างค่าเฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีการ Scheffe

5. ประเมินผลแนวทางการพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จากการตอบแบบสัมภาษณ์ของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสังกัดสำนักงาน เขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านโดย เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการสืบเสาะแบบร่วมมือร่วมพลัง ด้าน

การใส่ใจหรือเอาใจใส่ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการจัดการอย่างเป็นระบบ ด้านการเข้าถึงเฉพาะบุคคล ด้านการทำงานที่ผ่อนคลาย และด้านการสร้างภาพลักษณ์ ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามวุฒิ การศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ปรากฏผลดังนี้

2.1 วุฒิการศึกษา ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ ที่มีวุฒิการศึกษา ต่างกัน โดยรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน

2.2 ประสบการณ์ทำงาน ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของ ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ ที่มีประสบการณ์ทำงาน ต่างกัน โดยรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านมีความคิดเห็น แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน

3. ผลการวิเคราะห์การประเมินความเหมาะสมแนวทางการพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ พบว่า โดยรวมมีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความเหมาะสมอยู่ใน ระดับมากที่สุด คือ ขั้นตอนการปรับปรุง (Act) และมีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก คือ ขั้นตอนการลงมือปฏิบัติ(Do) ขั้นตอนการตรวจสอบ (Check) และขั้นตอนวางแผน(Plan)

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ผู้วิจัยมีประเด็นการอภิปรายผลดังนี้

1. การศึกษาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ตามความคิดเห็นของครู โดยรวมมีระดับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมเป็นเรื่องใหม่ และโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ ยังไม่ได้รับการ สนับสนุนด้านความรู้และการใช้ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมในการบริหารงานในด้านต่าง ๆ อย่างเพียงพอต่อ ความต้องการ แต่ผู้บริหารการศึกษายังคงมีความสนใจ ที่จะจัดให้มีโครงสร้างพื้นฐานเพื่อพัฒนาองค์กรให้เป็น องค์กรแห่งนวัตกรรม การศึกษา และพัฒนาผู้เรียนคุณภาพสู่สังคม จึงทำให้ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของ ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ อยู่ในระดับ ปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของกามนิต ไบภักดี (2563) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาทักษะการ คิดเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า สภาพที่เป็นอยู่จริงในการพัฒนา

ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบึงขันธ์ จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐาน อาจเป็นเพราะ การมีวุฒิ การศึกษาที่สูงกว่าปริญญาตรี ทำให้ครูมีความรู้ในด้านต่าง ๆ มากขึ้น อีกทั้งในปัจจุบันครูกักศึกษาต่อระดับ ปริญญาโทในสาขาบริหารการศึกษา ทำให้มีความรู้เกี่ยวกับการบริหารเป็นอย่างดี ทำให้ครูกลุ่มนี้มีความ คิดเห็นต่อความรู้ ทักษะ และบทบาทของผู้บริหารมากกว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของ เบญจพร สุคนธร (2565) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริม การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการ จัดการเรียนการสอนออนไลน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในยุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบึงขันธ์ จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐาน อาจเป็นเพราะ ประสบการณ์ทำงานในแต่ละช่วงของสถานศึกษาในสังกัดเดียวกันมีขอบเขตและแนวทางการดำเนินงานที่ไม่ เป็นไปในทิศทางเดียวกัน จึงทำให้การพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรีวัฒน์ ยืนยิ่ง (2563) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิค อุบลราชธานี พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของ ผู้บริหารสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี โดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05

4. แนวทางการพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบึงขันธ์ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น มีดังนี้

1) วางแผน (Plan) ควรมีการวางแผนโดยเริ่มจากการสำรวจตนเองและประเมินขีด ความสามารถ ของตนเอง จากนั้นค้นหาจุดแข็ง จุดอ่อนของตนเองในทักษะด้านต่าง ๆ ดังนี้ ทักษะด้านการใส่ใจหรือเอาใจใส่ ทักษะด้านการเข้าถึงเฉพาะบุคคล ทักษะด้านการสร้างภาพลักษณ์ ทักษะด้านการทำงานที่ ฝ่่อนคลาย ทักษะด้านการสืบเสาะแบบร่วมมือร่วมพลัง ทักษะด้านการจัดการอย่างเป็นระบบ เพื่อกำหนด ประเด็นที่ต้องการพัฒนาโดย อาจพิจารณาจากหลายหลายแหล่ง เช่น ผลรายงานตนเอง (Self –Report) การสังเกตโดยตรงของผู้บังคับบัญชา (Direct Report) ผลการประเมินปฏิบัติราชการ ผลการสำรวจองค์กรต่าง ๆ และผลประเมินความพึงพอใจต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน รวมถึงคำบรรยายลักษณะงาน (Job Description) ซึ่งเป็นขอบเขตงานที่ต้องปฏิบัติ รวมทั้งนโยบาย วิสัยทัศน์และภารกิจขององค์กร จากนั้น ระบุประเด็นที่จำเป็นต้องพัฒนาและกำหนดเป้าหมาย

การพัฒนา ควรนำจุดอ่อนมาพัฒนาก่อน โดยจัดลำดับ ความสำคัญ ความจำเป็นเร่งด่วนว่าประเด็นใดควรได้รับการพัฒนาก่อนหลัง ขณะเดียวกันจุดแข็งก็ควรได้รับ การพัฒนา เพื่อเสริมสร้างจุดแข็งด้วย

2) ลงมือปฏิบัติ (Do) พัฒนาทักษะความสามารถของตนเองในแต่ละด้านตามลำดับ ความสำคัญ โดยทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ ได้แก่ การฝึกอบรมใน ห้องเรียน (Classroom Training) และเครื่องมืออื่นที่ไม่ใช่ การฝึกอบรมในห้องเรียน (Non-Classroom Training) เช่น การสอนงาน (Coaching) การฝึกอบรมในขณะทำงาน (On the Job Training : OJT) การเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นต้น

เทคนิคในการเลือกเครื่องมือการพัฒนา อาจทำได้โดยเลือกวิธีการพัฒนาที่ตอบโจทย์ประเด็น ที่ต้องการพัฒนา และเป็นไปตามหลักการเรียนรู้ คือ ควรใช้วิธีการพัฒนาหลากหลายรูปแบบ ทั้งการอ่าน การฟัง การลงมือปฏิบัติ จากนั้นลงมือทำซ้ำจนเกิดเป็นทักษะและความชำนาญ

3) การตรวจสอบ (Check) ตรวจสอบความคืบหน้าของสิ่งที่เราได้ลงมือปฏิบัติไปว่าเป็นไป ตามแผนงานหรือไม่ โดยมีตัวชี้วัดการพัฒนาทักษะในแต่ละด้าน ดังนี้ - ทักษะด้านการใส่ใจหรือเอาใจใส่ สามารถติดตามสถานการณ์ จากสื่อออนไลน์ ข่าวสาร ภาพหรือวิดีโอ จนเห็นความผิดปกติสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ได้อย่างลึกซึ้ง ด้วยความละเอียด คำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ ในมุมมองที่แตกต่างและใช้ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลออนไลน์ที่หลากหลาย ซึ่งทำให้ได้มาซึ่งมุมมองใหม่ ๆ และความชัดเจนมากขึ้น

- ทักษะด้านการเข้าถึงเฉพาะบุคคล สามารถให้ความสำคัญและทำความเข้าใจกับ ประสบการณ์ของแต่ละคนจากแหล่งข้อมูลสารสนเทศหรือสื่อออนไลน์ โดยแบ่งลักษณะส่วนบุคคลเป็นสองด้าน คือ 1)การเข้าถึงความรู้ และประสบการณ์ของบุคคลต่าง ๆ ทำให้เกิดมุมมองและความท้าทายใหม่ ๆ เพื่อมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน และ 2) เข้าใจผู้รับบริการในแต่ละบุคคล คือ ต้องเข้าถึงผู้รับบริการ ทำความ เข้าใจว่าผู้รับบริการคือใคร มีความเป็นอยู่อย่างไร อะไรเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับผู้รับบริการ ซึ่งความเข้าใจความ ต่างแต่ละบุคคลเหล่านี้จะนำไปสู่ความคิดใหม่ ๆ ในการขับเคลื่อนนวัตกรรมขององค์กร

- ทักษะด้านการสร้างภาพลักษณ์ สามารถคิดให้เป็นรูปธรรมโดยการแสดงข้อมูลด้วย ภาพกราฟิก เรื่องราวความประทับใจ และคำอุปมาอุปไมยซึ่งทำให้เข้าใจได้ง่าย โดยใช้เทคโนโลยี หรือสื่อออนไลน์เป็นสื่อกลาง ในการสื่อสารการส่งผ่านข้อมูลความรู้ต่าง ๆ การคิดแบบนี้เป็นเครื่องมืออันทรง พลังในการอธิบายสิ่งต่าง ๆ เกิด การรวบรวมความคิด และการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

- ทักษะด้านการทำงานที่ผ่อนคลาย สามารถพัฒนานวัตกรรมผ่านเทคโนโลยี ข่าวสาร และมีแนวคิดบางข้อที่ไม่เป็นไปตามกฎ บางสิ่งต้องสร้างความสนุกสนานบ้าง ต้องมีการผ่านวิธีการที่ไม่ เป็นไปตามแบบแผน ซึ่งอาจจะมาจากการสำรวจ การผสมผสาน การทดลอง ความตลกขบขัน การทำงานที่ เหมือนกับเป็นการเล่นนี้จะส่งผลให้เกิดประโยชน์ที่สร้างสรรค์

- ทักษะด้านการสืบเสาะแบบร่วมมือร่วมพลัง สามารถตระหนักได้ว่านวัตกรรมส่วนมากไม่ได้ สร้างขึ้นได้ด้วยบุคคลเดียว นวัตกรรมมักได้มาจากการแบ่งปันความคิดที่กว้างขวางและไม่ถือคติ ได้รับความ ร่วมมือด้านการสืบค้นข้อมูลต่าง ๆ จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศหรือสื่อออนไลน์ จึงจะเป็นกระบวนการที่มี ประสิทธิภาพและยั่งยืน

- ทักษะด้านการจัดการอย่างเป็นระบบ สามารถรับมือกับความแตกต่าง ๆ ขณะที่ปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดนวัตกรรม ซึ่งเป็นการคิดและการพิจารณาภาพรวม รวมถึงความคิดเห็นขัดแย้งเพื่อที่จะเปิดโอกาส ให้กับทางแนวคิดอื่น ๆ โดยใช้เทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น สำหรับความแตกต่าง ระหว่างการคิดวิเคราะห์แบบดั้งเดิมและการคิดแบบนี้ คือ การคิดวิเคราะห์เป็นการคิดโดยแยกปัญหาเป็นส่วน ๆ ทั้งข้อเท็จจริงและสมมติฐาน แต่การคิดแบบนี้เป็นการสังเคราะห์ การพิจารณาความเป็นไปได้และการตัดบาง สิ่งออกอย่างมีเหตุผล

4) การปรับปรุง (Act) ควรมีการปรับปรุงหรือปรับเปลี่ยนวิธีการหรือทรัพยากรบางอย่าง เพื่อให้ผลลัพธ์กลับมาอยู่ในแผนงานหรือเส้นทางสู่เป้าหมายตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในครั้งแรก ซึ่งกระบวนการปรับปรุงเริ่มจากการวิเคราะห์หาสาเหตุที่ทำให้ผลลัพธ์ไม่เป็นไปตามที่เราวางแผนหรือกำหนด ไว้ ว่าเกิดจากองค์ประกอบหรือปัจจัยภายใน/ภายนอกใดบ้าง แล้วจึงมากำหนดมาตรการแก้ไข ปรับปรุงต่อไป

5. ผลการประเมินความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำวงศัรชัณห์ จากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 7 ท่านพบว่า มีระดับความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ในภาพรวมอยู่ในระดับทักษะมาก เรียงตามลำดับ ดังนี้ การปรับปรุง (Act) ลงมือปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบ (Check) และวางแผน (Plan)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่า ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำวงศัรชัณห์ ด้านการสร้างภาพลักษณ์ เป็นทักษะด้านที่มี ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำวงศัรชัณห์ควรมีการกำหนดนโยบายและ แนวทางเกี่ยวกับการสร้างภาพลักษณ์ ให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการคิดอย่างเป็นรูปธรรม เช่น การอธิบายความคิดด้วยภาพกราฟิกหรือแผนผังโดยใช้เทคโนโลยีเพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจได้ง่าย การสื่อสารกับบุคคล อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้เทคโนโลยีหรือสื่อออนไลน์เป็นสื่อกลางในการสื่อสารการส่งผ่านข้อมูล ความรู้ต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน

2. จากผลการวิจัยพบว่า ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำวงศัรชัณห์ โดยรวมมีระดับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของ ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลอยู่ในระดับปานกลาง และรายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ด้านการสืบเสาะแบบร่วมมือร่วมพลัง ด้านการใส่ใจหรือเอาใจใส่ ด้านการจัดการอย่างเป็นระบบ ด้านการเข้าถึงเฉพาะบุคคล ด้านการทำงานที่ผ่อนคลาย และด้านการสร้างภาพลักษณ์ ดังนั้น ผู้บริหาร สถานศึกษาควรให้ความสำคัญในการพัฒนาตนเอง และส่งเสริมบุคลากรในการพัฒนาทักษะการคิดเชิง นวัตกรรม เพื่อก้าวสู่องค์กรแห่งนวัตกรรมการศึกษาและพัฒนาผู้เรียนคุณภาพสู่สังคม

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบึงขันธ์
2. ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

เอกสารอ้างอิง

- กานิต ไบภักดี. (2563). *แนวทางการพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.
- เบญจพร สุขนคร. (2565). *บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยเกริก, กรุงเทพมหานคร.
- ปรีวัฒน์ ยืนยง. (2563). *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยราชธานี, อุบลราชธานี.
- วันชัย ราชวงศ์. (2562). *ภาวะผู้นำสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย*, 1(3), 25 - 31.
- สงบ อินทรมณี. (2562). *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น*, 16(1), 353 - 360.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบึงขันธ์. (ม.ป.ป.). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ.2566-2570)*. เข้าถึงได้จาก: <http://www.sesaopkn.go.th/sesaopk/img/file/O466-70.pdf>.
- อนุชา โสมาบุตร. (2563). *ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม สำหรับการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่สี่สิบเอ็ด*. เข้าถึงได้จาก: <https://teacherweekly.wordpress.com/2013/09/25/learning-and-innovation-skills/>.
- อรชร ปรำจันท์. (2561). *รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น*, 2(1), หน้า 157.
- Ekanem, A. (2016). *The Power of Positive, Creative and Innovative Thinking*. Retrieved from: <https://www.amazon.com/Power-Positive-Creative-Innovative-Thinking/dp/1542667968>.
- Horth, D. & Buchner, D. (2014). *Innovation Leadership: How to Use Innovation to Lead Effectively, Work Collaboratively, and Drive Results*. San Diego: The Center for Creative Leadership

แบบคำขอเสนอบทความเพื่อขอตีพิมพ์ใน
วารสารนวัตกรรมการบริหารการศึกษา
Educational Administration Innovation Journal

เรียน บรรณาธิการวารสารนวัตกรรมการบริหารการศึกษา

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว) (ภาษาไทย).....
(ภาษาอังกฤษ).....

☐ อาจารย์/เจ้าหน้าที่ ☐ นิสิตระดับปริญญาโท/เอก ☐ อื่น ๆ ระบุ.....
ตำแหน่งทางวิชาการ..... หน่วยงาน (สังกัด).....
ที่อยู่ติดต่อได้สะดวก.....

โทรศัพท์.....โทรสาร.....e-mail:.....

มีความประสงค์ขอส่ง

☐ บทความวิจัย ☐ บทความวิชาการ ☐ อื่น ๆ ระบุ.....

ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย)

ชื่อเรื่อง (ภาษาอังกฤษ)

ข้าพเจ้าขอรับรองบทความที่เสนอตีพิมพ์ ดังนี้

1. บทความที่เสนอตีพิมพ์ไม่เคยตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารใด ๆ มาก่อน
2. บทความที่เสนอตีพิมพ์ไม่ได้อยู่ระหว่างการนำเสนอเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารใด ๆ
3. เนื้อหาของบทความ ทั้งข้อความ รูปภาพ ทั้งหมดที่ปรากฏขอรับรองว่าเป็นผลงานของข้าพเจ้า ในกรณีที่มีการอ้างอิงผลงานจากผู้อื่น ข้าพเจ้าได้ดำเนินการตามจรรยาบรรณทางการวิจัยทุกประการ กรณีมีการละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้อื่น ข้าพเจ้าขอรับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียว
4. ข้าพเจ้ายอมรับเงื่อนไขการพิจารณาบทความ และยินยอมปรับแก้บทความตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิหรือตามที่กองบรรณาธิการเห็นสมควร
5. ข้าพเจ้าขอมอบลิขสิทธิ์บทความที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ให้แก่วารสารนวัตกรรมการบริหารการศึกษา(Educational Administration Innovation Journal: EAIJ Journal)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ลงนาม.....

(.....)

วันที่เดือน.....พ.ศ.....

ชื่อเรื่องภาษาไทย (TH Sarabun New 18 pt ตัวหนา กึ่งกลาง)

ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ

ผู้แต่ง1 และ ผู้แต่งร่วม2 (TH Sarabun New 16 pt ตัวหนา กึ่งกลาง)

Author1 and Author2

สังกัด (คณะ....มหาวิทยาลัย...)

Affiliation (Faculty....University..., Country....)

E-mail 1:, E-mail 2:

Tel....

บทคัดย่อ (TH Sarabun New 16 pt ตัวหนา ชิดซ้าย)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อ..... 2) เพื่อ..... และ 3) เพื่อ.....
รูปแบบการวิจัยเป็น.....(การวิจัยเชิงปริมาณ/การวิจัยเชิงคุณภาพ/การวิจัยแบบผสมวิธี)ใช้แนวคิด (หรือ
ทฤษฎี).....เป็นกรอบการวิจัย พื้นที่วิจัย คือ..... กลุ่มตัวอย่าง(กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ)คือ
..... จำนวน คน ใช้วิธีคัดเลือกแบบ.....เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี ชนิด คือ.....วิเคราะห์
ข้อมูลโดยใช้(สถิติพื้นฐาน/สถิติอ้างอิง ในกรณีการวิจัยเชิงปริมาณ ...ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้
วิเคราะห์เนื้อหาแล้วเขียนบรรยายเชิงพรรณนา)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการวิจัยพบว่า 2) ผลการวิจัยพบว่า..... และ 3) ผลการวิจัย
พบว่า..... องค์ความรู้/ข้อค้นพบจากงานวิจัยนี้ (จะเป็นประโยชน์หรือนำไปใช้อย่างไรได้บ้าง ประมาณ
1-3 บรรทัด)

คำสำคัญ: (3-5 คำ).....;;

Abstract

This Article aimed to study (1) (2) (3) the sample was.....They was selected by the instrument for collecting data was Analysis data by Descriptive statistics and Content Analysis.

The research results were found as follows; (1) (2) (3) Body of Knowledge/findings from this research.....

Keywords:;;

บทนำ

ควรเขียนอธิบายที่มาปัญหา (statement of problem) ประเด็นวิจัย ปรากฏการณ์ ความน่าสนใจ ความสำคัญ โดยนำข้อมูล งานวิจัยที่ตีพิมพ์เพื่อที่จะบ่งชี้สถานการณ์ปัจจุบันขององค์ความรู้ (knowledge) หรือ การทำงานของนักปฏิบัติ (practice) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ผ่านมาพอสังเขปเพื่อชี้ให้เห็นว่าที่ผ่านมา มีการค้นพบอะไรบ้างและค้นพบโดยใครบ้างเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการนำเสนอให้เห็นว่ายังมีช่องว่าง (gap) ของงานวิจัยและชี้ให้เห็นถึงความน่าสนใจ ความจำเป็นที่ต้องศึกษา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษา.....
2. เพื่อศึกษา
3. เพื่อศึกษา

สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี)

1.
2.
3.

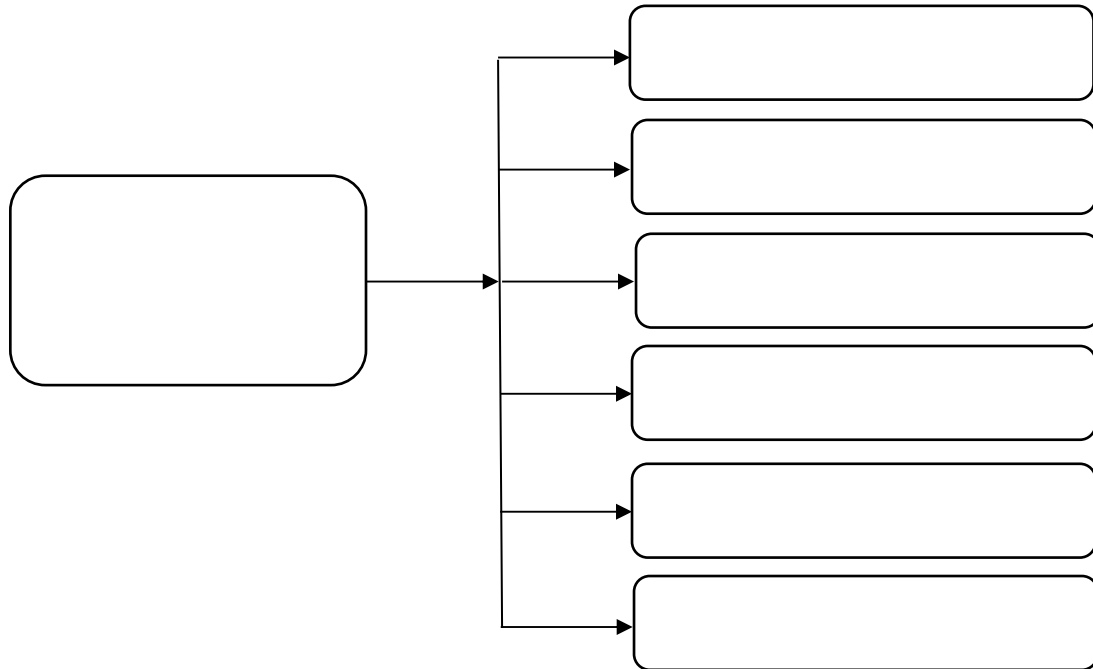
การทบทวนวรรณกรรม

เขียนควรอธิบายถึงผลการสืบค้นเอกสาร บทความ การวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อแสดงให้เห็นถึงการเชื่อมโยงกับประเด็นที่ต้องการศึกษา การทบทวนวรรณกรรมต้องมีการอ้างอิงอย่างครบถ้วน ถูกต้องตามหลักวิชาการ รวมทั้งควรมีการวิเคราะห์และจัดระบบความสัมพันธ์ของวรรณกรรมเหล่านั้นด้วย สรุปผลการทบทวนวรรณกรรม เพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้เขียนนำเอาทฤษฎี /แนวคิดที่ทบทวนมาใช้ในการวิจัยอย่างไร ในประเด็นไหน

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้ ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามแนวคิด/ทฤษฎีของ ประกอบด้วย โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัย.....(เชิงปริมาณ/เชิงคุณภาพ/ผสมวิธี) พื้นที่วิจัย คือ ประชากร คือ จำนวน คน (อ้างอิง) กลุ่มตัวอย่าง คือ จำนวน คน ใช้วิธีการคัดเลือกแบบ.....(อธิบายการคัดเลือกอย่างละเอียด) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี ชนิด ได้แก่ 1) แบบสอบถาม (อธิบายลักษณะ องค์ประกอบ และสร้างตามแนวคิดของใคร ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย) ใช้ศึกษา..... 2) แบบสัมภาษณ์ (อธิบายลักษณะ องค์ประกอบ และสร้างตามแนวคิดของใคร ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย) ใช้ศึกษา 3) แนวทางการสนทนากลุ่ม (ประเด็นการสนทนา องค์ประกอบ และสร้างตามแนวคิดของใคร) รวบรวมข้อมูล พ.ศ. นำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยสถิติ.....

จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ (ถ้ามี)

การวิจัยในครั้งนี้ได้รับการรับรองจริยธรรมการวิจัยจาก.....(ชื่อคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย)..... หมายเลขการรับรอง.....

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1. ผลการวิจัยพบว่า.....

.....

.....

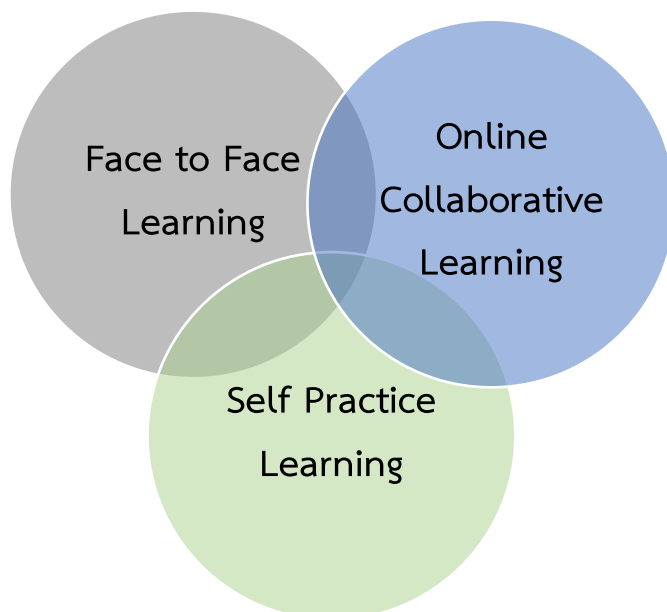
ตารางที่ 1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 1 พบว่า.....

วัตถุประสงค์ที่ 2. ผลการวิจัยพบว่า.....

.....

.....

ภาพที่ 1 (Graham, 2012)

วัตถุประสงค์ที่ 3. ผลการวิจัยพบว่า.....

.....

.....

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า.....

.....

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า

.....

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า

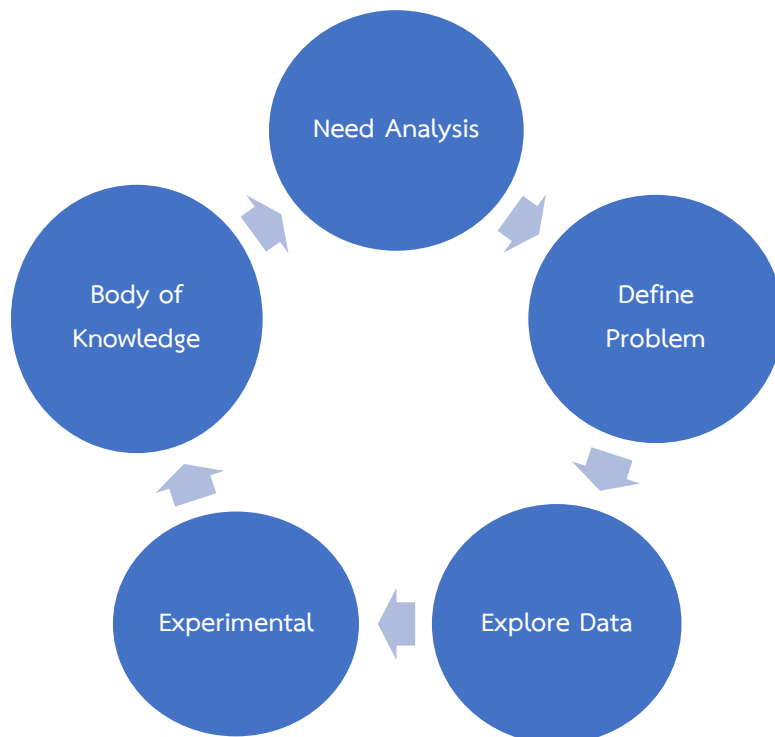
.....

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

ระบุงค์ความรู้อันเป็นผลมาจากการวิจัย การสังเคราะห์ออกมาในลักษณะ แผนภาพ แผนภูมิ หรือผังโนทัศน์ พร้อมคำอธิบายรูปแบบ/โครงสร้างอย่างกระชับ เข้าใจง่าย.....

.....

การออกแบบและการพัฒนาชุดการสอนมีข้อค้นพบสำคัญของกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบผสมผสาน (เฉลิมพล มีชัย และคณะ, 2565) มี 5 ขั้นตอน ซึ่งเรียกว่า “NDEEB Learning Approach” มีดังนี้

ภาพที่ 1 แสดงขั้นตอนกระบวนการการเรียนรู้ NDEEB Learning Approach (เฉลิมพล มีชัย และคณะ, 2565)

จากภาพที่ 1 แนวคิดการพัฒนาชุดการสอนรายวิชาหัวข้อพิเศษด้านนวัตกรรมการจัดการศึกษาโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบผสมผสานดังที่ (Graham, 2012) ได้กล่าวไว้คือการผสมผสานการสอนผ่านสื่อการสอน การผสมผสานวิธีการเรียนการสอน และการผสมผสานระหว่างการสอนแบบเผชิญหน้า (face to face learning) กับ การสอนออนไลน์ (online collaborative learning) และการฝึกทักษะเชิงปฏิบัติการด้วยตนเอง (self-practice learning) ตามเงื่อนไขการออกแบบชุดการสอนตามขั้นตอนการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของหัวข้อที่ต้องการจะศึกษา (need analysis) แล้วจึงจะสามารถระบุปัญหาที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อให้ชัดเจน (define problem) ไปสู่ขั้นตอนการค้นหาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง (explore data) เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการนำไปใช้ทดลองวิจัยตามหลักวิชาการ (experimental) โดยกระบวนการทดลอง บันทึกข้อมูล สรุปผลข้อมูล นำไปสู่การรวบรวมสร้างองค์ความรู้ใหม่ (body of knowledge) เพื่อเผยแพร่ต่อไป

สรุป

สรุปในภาพรวมของบทความ

ตัวอย่าง การเรียนรู้แบบผสมผสานส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียน (เฉลิมพล มีชัย และคณะ, 2565)

1.การปรับปรุงพัฒนาด้านวิชาการ (improved academic) เพื่อให้เกิดความรู้ ทักษะ และเจตคติ ในลักษณะการถ่ายทอดเนื้อหาแบบส่งผ่านระบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ (social network) ผู้สอนมีความสามารถในการนำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้ได้พร้อมกับการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศได้ก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว นั้น ทำให้รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานส่งผลต่อยุทธศาสตร์ของการเรียนการสอนทั้งในรูปแบบทั้งการเรียนแบบร่วมมือ การเรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน และการเรียนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ช่วยเพิ่มสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ทำ ทายและเชื่อมความสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วมในการศึกษาโดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

2.การพัฒนาประสิทธิภาพด้านการเข้าถึงสื่อการเรียนรู้และมีความยืดหยุ่น (improve efficiency and flexibility) การเรียนในรูปแบบผสมผสานจะช่วยในการเพิ่มประสิทธิภาพทางการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีโอกาสในการสร้างองค์ความรู้และเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้อย่างกว้างขวางและยืดหยุ่น ทุกที่ ทุกเวลา ตามสภาพการณ์หรือ ความพร้อมของผู้เรียนได้ในทุกระดับ

3.การพัฒนาประสิทธิภาพด้านการลงทุน (improving investment efficiency) การเพิ่มประสิทธิภาพของการลงทุนในด้านการจัดการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ลดค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากกระบวนการเรียนรู้แบบเดิม เกิดความคุ้มค่าและคุ้มค่าในการใช้งบประมาณเพื่อการศึกษาของหน่วยงานหรือสถาบันการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- เฉลิมพล มีชัย และคณะ (2565). การพัฒนาชุดการสอนรายวิชาหัวข้อพิเศษด้านนวัตกรรมการจัดการศึกษาโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบผสมผสาน. *วารสารวิชาการ การจัดการภาครัฐและเอกชน*. 4 (2), 13-26.
- เฉลิมพล มีชัย. (2564). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับประสิทธิผลของมหาวิทยาลัย. *วารสารการบริหารและนวัตกรรมการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. 4 (3), 81-98.
- เฉลิมพล มีชัย. (2565). ภาวะผู้นำทางการศึกษาที่มีผลต่อแรงจูงใจในการทำงานของบุคลากรในวิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์. *การประชุมวิชาการระดับชาติ การประชุมวิชาการระดับชาติ IAMBEST ครั้งที่ 7*. 656. ชุมพร; สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง วิทยาเขตชุมพรเขตรอุดมศักดิ์.
- เฉลิมพล มีชัย. (2564). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์*. อุบลราชธานี : ยงสวัสดิ์ อินเตอร์กรุป.
- Chaloemphon Meechai and Somyot Jedjaroenruk. (2016). The Development of a Training Model for Occupational Competency of Production Supervisor. *International Journal of Social Science and Humanity*. 6(7), 505-509.
- Chaloemphon Meechai. (2017). Developing creative writing skills following synectics instructional model for students in teaching career. *International Day Conference 2017*. 1. Kanazawa; Kanzawa Seiryo University, Japan.
- Graham. C.R. (2012). Introduction to Blended Learning. [Online]. Available from: http://www.media.wiley.com/product_data/excerpt/86/C.pdf. [2020, October 10]
- Yamane, T. (1973). *Statistic: An introductory analysis*. (3rd ed.). New York: Harper and Row.

หมายเหตุ ต้นฉบับบทความควรมีความยาว 10-15 หน้า

ชมรมนวัตกรรมการบริหารการศึกษา
(Educational Management Innovation Club)